

Reformizm ve devrim - H. Fırat

Reformizm, devrimci siyasal mücadele açısından her zaman önemli bir sorun olagelmış, bir düşünsel ve siyasal akım olarak devrimin aşılması gereken temel engellerinden biri olmuştur.

s.12

Coşkulu İşçi-Emekçi Mitingi!

Marmara bölgesinde işçi-emekçi mahallelerinde, sanayi havzalarında, fabrikalarda, direniş alanlarında yaygın biçimde çağrısı yapılan İşçi Emekçi Mitingi coşkuyla gerçekleşti.

s.8

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 37
25 Ekim 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak56.net

İşçi sınıfını bekleyen kapsamlı yıkım saldırısı

Vahim gidişatı işçi sınıfı ve emekçiler durdurabilir

Rejimin pervasızlığının temel nedenlerinden biri, bütün faturaları ödeyen işçi sınıfıyla emekçilerin halen fiili-meşru bir direniş geliştirememesidir.

Metal işkolunda vahşi sömürü tablosu

Metal işkolunda patron sendikası MESS'le yapılacak toplu sözleşme, diğer sektörlerden emekçileri de yakından ilgilendiriyor.

İşyerlerinde kadına yönelik şiddete karşı mücadele

AKP iktidarı eliyle tırmandırılmış olsa da kadına yönelik şiddet genel olarak sınıflı toplumun, günümüzde ise bizat kapitalist sistemin eseridir.

AB dış sınırlarında "ölümüne yıldırım" - Eylem Güneş

s.18

İsviçre'de kadın cinayetleri ve şiddet

s.20

Tekelci sermayenin "geleceği inşa" programı...

İşçi sınıfını bekleyen kapsamlı yıkım saldırısı

Son günlerde düzen muhalefetinden ilerici-sol güçlere, emperyalist devletlerden sermaye örgütlerine kadar bir dizi kesim Türkiye'de hüküm süren gerici-faşist rejimin saplandığı bataklığı tartışıyor. Erdoğan yönetiminin "gidici" olduğuna dair açık ya da örtülü mesajlar veriyorlar. AKP sonrası "yeni döneme" hazırlık senaryoları gittikçe daha çok öne çıkarılıyor.

Bu tartışmalara son olarak sermaye düzeninin en temel kurumlarından biri olan ve Türkiye kapitalizmi içerisinde belirleyici bir yer tutan TÜSİAD da katıldı. TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi toplantısında "Geleceği İnşa" şiarı ile 50. Yıl Projesini tanıtan kodamanlar; "demokrasi"den, "hukukun üstünlüğü"nden, "laiklik"ten, "hak ve özgürlükler"den, "AB ile bütünleşme" süreçlerinden ve "İstanbul Sözleşmesi"nden dem vurarak, "Türkiye'nin geleceğini birlikte inşa edeceğiz" mesajı verdi. Bütünlüğü üzerinden bakıldığında söz konusu mesajın esas muhatabı ise başta gerici-faşist iktidar bloğu olmak üzere düzen siyasetinin tüm aktörleri idi. Türkiye'deki sermaye birikiminin önemli bir kesimini elinde tutan para babalarının altını çizdiği ve kaygısını duyduğu "gelecek" in, çok yönlü krizler içerisinde debelenen Türkiye kapitalizminin ve sermaye düzeninin yakın geleceği olduğu açık.

Geride kalan dönem içerisinde yaşanan bir dizi kritik süreçte sessiz kalan, gerici-faşist rejimin pervasız uygulamalarını kendi sefil çıkarlarına zarar gelmedikçe suskunlukla karşılayan TÜSİAD'ın bu son çıkışı elbette nedensiz değil. Zira, gelinen yerde sermaye düzeni açısından işlerin tamamen kontrolden çıkmasından fazlasıyla endişe ediyorlar. Mevcut tablonun gerek ekonomik gerekse siyasal açıdan sürdürülemez olduğunun da fazlasıyla farkındalar. Bunu TÜSİAD YİK Başkanı Tuncay Özilhan'ın şu sözlerinden görmek mümkün:

"Tabii ki tüm ülkeler zaman zaman ekonomik, ekolojik, teknolojik, kurumsal sorunlarla ve salgınlarla karşılaşılıyor. Zaten siyasi yönetimlerin işi de bu gerilimleri çözmek. Ancak, tüm bu gerilimlerin şiddetli biçimde üst üste yığıldığı tarihsel dönemler, olağan dönemlerden farklılaşıyor. Bu değişimlere hazırlıksız yakalanmak ve iyi yönetememek kırılmalara yol açabiliyor."

Bu açıdan bakıldığında, son açıklamalarında dillerine doladıkları "haklar ve özgürlükler", "demokrasi", "laiklik", "hukukun üstünlüğü" vb. söylemlerin aldatmacadan öteye bir anlam taşımadığı kolaylıkla anlaşılabilir. Çünkü onlar açısından asıl sorun, Türkiye kapitalizmini pençesine alan çok yönlü krizlerin sermayenin genel çıkarları üzerinden yönetilip yönetilemediğidir. Haklar ve özgürlükler, hukukun üstünlüğü ya da demokrasi gibi söylemleri dillerine dolmalarının gerisinde, işçi sınıfına dayatmaya hazırlandıkları yeni yıkım programlarını perdeleme gayesi yer almaktadır. Kendisini sol-sosyalist olarak tanımlayan kimi kişi ve kurumların "AKP'den kurtulma" hevesiyle tekelci sermayenin "geleceği inşa" paketine sardığı bu aldatmacaya umut bağlaması ise en hafifinden "bönülük" olarak tanımlanabilir. Fakat bu noktada tehlikeli olan onların bönülüğü değil, işçi ve emekçileri de arkalarından sürükleyerek düzen muhalefeti üzerinden TÜSİAD kodamanlarına yedekleme eğilimleridir.

TÜSİAD'ın "geleceği inşa" programına daha yakından bakıldığında tekelci sermayenin asıl derdini anlamak hiç de güç olmayacaktır:

"Küresel ekonominin bir süre önce çok büyük bir etkinlik avantajı sağlayan çalışma usulleri, bugün sorunları ağırlaştırarak bir etki yaratıyor. Eskiden etkinlik ve maliyet ucuzlaması sağlamış olan bu yapı, pandemi sürecinde üretim kesintilerine ve maliyet artışlarına yol açtı. Ül-

keleri birbirine sıkıca bağlayan tedarik zincirleri, pandemi sürecindeki kapanmalar sırasında üretim kesintileri ortaya çıkardı. Mevcut üretim, tüketim, ticaret düzenindeki zafiyetlere karşı işe yarar çözümler üretmek gerekliliği artık ertelenemez bir öncelik olarak kendini dayatıyor."

Özetle, TÜSİAD kodamanları bir yandan pandemide yaşadıkları "kayıpları" kapatma, öte yandan çok yönlü krizlerin yükünü "yeni yol ve yöntemler" üzerinden emekçilerin omuzlarına yıkma arayışında olduklarını beyan ediyorlar. "Yeniden inşa" programı en özlü bir şekilde bu eğilimin içeriğini oluşturuyor. Aynı zamanda, her açıdan sıkışmış bulunan gerici-faşist rejim karşısında giderek alternatif olarak beliren düzen muhalefetine de bir program sunmuş oluyorlar.

TÜSİAD'ın son YİK toplantısından yansıyan dikkat çekici bir başka olgu ise, sermaye çevrelerinin olası toplumsal patlamalardan duyduğu derin kaygı oldu. Özilhan'ın şu sözleri, TÜSİAD kodamanlarının ülkedeki patlama dinamiklerinden duyduğu korkuyu açıkça özetlemekte:

"Ekonomik kriz, iklim krizi, jeopolitik krizler ve başta mülteci krizi olmak üzere toplumsal gerilimler, daha önce tek tek ele aldığımız sorunlar yumağını bir ateş topuna çevirdi..."

Bütün sorunların birbirine bağlandığı, birindeki çözümün mutlaka diğerlerini de dikkate alması gerektiği bir noktadayız."

TÜSİAD'ın üzerine iyi çalışılmış olduğu anlaşılan "geleceği inşa" çıkışı, farklı yönleri üzerinden tartışılmaya devam ediyor. Kimileri TÜSİAD adına yapılan açıklamaları Türkiye'de egemen sermaye kesimlerinin iç mücadelesi olarak yorumluyor, kimileri ise AKP sonrası döneme hazırlık olarak değerlendiriyor. Kendi içerisinde doğruluk payı olabilecek bu yaklaşımlar tek yanlı ele alındığında, tekelci sermayenin yakın geleceğe dönük

bütünlüklü eğilimini gözden kaçırmak yanılgısına düşülecektir.

Zira, AKP'nin 19 yıl önce işçi ve emekçilerin başına musallat edilmesinde emperyalistlerle birlikte TÜSİAD'ın belirleyici bir rolü olduğunu herkes biliyor. Uzun yıllar boyunca AKP TÜSİAD'ın açık ya da örtülü desteği ile yol yürüdü. Sömürü çarkları döndüğü sürece gerici-faşist rejiminin "aşırılıklarını" sessizce onayladılar.

Fakat bugün rejimde yaşanan tıkanıklıklar, genel planda düzen siyasetine rengini veren siyasal belirsizlikler ve uluslararası ilişki alanında artan gerilimler, Özilhan'ın da altını çizdiği gibi, ciddi "kırılmaların" zeminini güçlendiriyor. İkincisi, toplumsal gerilimler ve biriken sosyal-kültürel sorunlar yine ilk ağızdan ifade edildiği gibi "ateş topuna" dönüşmüş durumda. Mevcut gerici-faşist iktidarın bu temelli sorunlar karşısında derin açmazlar içerisinde olduğunu ve çok yönlü krizleri yönetmekte acele düştüğünü gören tekelci burjuvazi tek başına rekabet içerisinde olduğu sermaye çevrelerine yanıt üretmiyor, tersine bütünlüğü içerisinde sermaye düzenini tehdit eden nesnel koşullar üzerinden sermayenin genel çıkarlarını güvenceye alacak bir program ortaya koyduğunu ilan ediyor.

Buradan hareketle, TÜSİAD'ın salt başına AKP sonrasına hazırlandığını düşünmek, eksik ve tek yanlı bir değerlendirmeye olacaktır. Evet, kodamanların "gelecek" planları içerisinde böylesi bir yan bulunabilir, bunu ön görerek bir program oluşturmaları da gayet doğal. Ama tekelci sermayenin AKP'li ya da AKP'siz, yakın geleceği sermaye düzeninin genel çıkarları ve hedefleri doğrultusunda şekillendirme kaygısı içerisinde olduğu açık. Ortaya koydukları "geleceği inşa" programının işçi sınıfı ve emekçiler adına çok daha kapsamlı yıkım getireceği de öyle...

Vahim gidişatı işçi sınıfı ve emekçiler durdurabilir

20 yıldır sermaye sınıfına hizmet eden Tayyip Erdoğan'la müritleri, baştan itibaren burjuva sınıfın organik bir parçası oldukları bilinciyle hareket ettiler. Sisteme hizmet karşılığında sömürden kendilerine verilen payla yetinmeyen bu din istismarcısı yiyici takımı, mafyatik bir yağma-talan-kara para düzeni kurarak büyük bir servete kondular. Saraylarında sefahat sürerken toplumdaki kopan, küstahlık ve vurdumduymazlıkta sınır tanımayan, toplumsal gerçekliği yok sayan tutumlarıyla adeta halkı taciz ediyorlar. Küstahlık ve uydurdukları yalanlar öyle bir boyuta vardı ki, bazı yandaşları bile bundan rahatsız olmaya başladı.

Burjuva 'devlet adamı' sıfatıyla anılan Tayyip Erdoğan'ın vaazlarının çoğunun birer zırvadan ibaret olması hayretle izleniyor. Toplumla yalan söylemek burjuva siyasetçilerinin başlıca karakteristikleridir elbette. Bu konuda kimse AKP şefinin eline su dökemiyor artık. Fakat o, gerçekleri yüz seksen derece tersyüz edip, halkla pervasızca alay ederek büyük yalanlar söylemekte ipin ucunu iyice kaçırıyor. O yüzdendir ki Tayyip Erdoğan'ın vaazları akli dengesinin yerinde olup olmadığına dair tartışmalara vesile oluyor. Bu arada bu yalanların ve tek adam rejiminin icraatlarının bedelini de on milyonlar ödüyor. Emekçiler için vaziyetin berbatlığı herkesin malumu olduğu halde, sarayda ikamet eden mafyatik rejimin başı, 'gül-lük gülistanlık' bir ülke resmi çizmekte sakınca görmüyor.

Bu kadar utanmazlık, bu kadar umursamazlık, AKP-MHP rejimindeki çürüme ve kokuşmanın had safhaya vardığını gözler önüne seriyor. Son dönemde Avrupa'nın Almanya, İngiltere vb. gibi önde gelen emperyalist ülkeleriyle Türkiye'yi kıyaslayan Tayyip Erdoğan, Avrupa'da durumun ne kadar kötü, Türkiye'de ise ne kadar parlak olduğunu anlatıyor. Asgari ücretin açlık sınırının altında olduğu, gençlerin %70'ten fazlasının ülkeyi terk etmek istediği bir dönemde AKP şefi, utanıp sıkılmadan bu tür laflar edebiliyor. Görünen o ki, ülkeyi, şatafat içinde sefahat sürdüğü sarayından ibaret zannediyor.

Tayyip Erdoğan'ın vaazları sadece alay konusu olma sınırlarında kalmıyor, rejimin başı sıfatıyla ettiği lafların ekonomik, siyasal, sosyal yaşam üzerinde

yıkıcı etkileri oluyor. Ekonomideki çöküşü daha da derinleştirerek TL'nin değerindeki düşüşü hızlandırıyor, ücretler/maaşlar dışında her şeyin zamlanmasına neden oluyor. TL değer yitirdikçe, dolar veya euro milyarderi ya da milyonerlerinin serveti artıyor. AKP şefi ile etrafındaki yiyici takımının da bundan nemalandığı görülüyor. Zira 20 yıldan beri ülke zenginliğini yağmalayan bu din istismarcısı soyguncu takımı, milyonlarca emekçinin sefaletle sürüklenmesi pahasına da olsa, dolar ve euro cinsinden büyük bir servete kondular.

TL'nin değer yitirmesi ve bunun dolaysız sonuçlarından biri olan zamlar, enflasyon oranını yükseltiyor. Bu ise geliri sabit olan işçi ve emekçilerin reel ücretlerinin, yani satın alma güçlerinin düşmesi anlamına geliyor. Diğer bir ifadeyle mafyatik AKP-MHP rejimi işçi sınıfı ile emekçilere giderek derinleşen bir sefalet dayatıyor.

Milyonları açlık sınırı altında bir asgari ücretle çalışmaya zorlayan rejimin başı Tayyip Erdoğan, kendi maaşına zam yaparken pek 'bonkör' davranıyor. Bu arada yaptığı zamlarla maaşını 100 bin liraya çıkartan adamın avantajları, haraçları ve örtülü ödeneklerinin toplamı milyarları buluyor. Buna rağmen maaşını 100 bin liraya çıkarmakta beis görmüyor. Yani her ay 35 asgari ücrete tekabül eden bir maaşı utanmadan cebine atıyor. Böyle birinin kapandığı sarayda kendini farklı bir gezegende hissetmesi şaşırtıcı değil. Ne de olsa kokuşmuş rejime böyle tipler yakışıyor.

AKP-MHP rejiminin ağababaları sa-

raylarda sefahat sürerken ülkede hiçbir ciddi sorun olmadığını, tam bir utanmazlıkla tekrarlayıp duruyorlar. 1100 odalı sarayda yaşayan adam, öğrencilerin yurt sorunu yok diyor. Üç beş maaş alan saray beslemeleri, işsizlik olmadığını söylüyor. Lüks ve şatafatı kaba görgüsüzlük boyutuna vardırırlar, yoksulluk diye bir sorun yok diye vaazlar verip, şarlatanlık gösterileri yapıyorlar. Yandaşlık dışında bir meziyeti olmayan bir AKP'li milletvekili televizyon ekranlarına çıkıp "Zam gelmiştir ama mini mini gelmiştir" lafları ederek emekçilerle alay ediyor...

Saray rejiminden nemalanan bu yozlaşmış yiyici kast, yakıcı toplumsal sorunları dile getiren, hele de hak arama mücadelesi verenlere "terörist" damgası basıyor. Saltanatlarının ömrünü uzatmak, yani yağma ve talana devam edebilmek için milyonların hayatını zehir etmekte sakınca görmüyorlar.

Burada asıl soru, çürümüş saray rejiminin bu kadar pervasız olma cüretini nereden bulduğudur. Emekçilere düşmanlıkta sınır tanımayan, küstahlığını saklama gereği bile duymayan bu zihniyetin temsilcileri, temsil ettikleri kapitalist sınıfın bütün hastalıklı hallerini yansıtıyorlar. Sermaye sınıfının çıkarlarını koruyan bu yozlaşmış kastın tüm kuraları alt üst eden bir pervasızlık sergileyebilmesinin temel nedenlerinden biri, halen bütün faturaları ödeyen işçi sınıfıyla emekçilerin fiili-meşru bir direniş geliştirememiş olmalarıdır.

Sistemin yapısal özelliğinden kaynaklanan sorunların çözümsüz olması ile dinci-faşist rejimin pervasızlığı birleşti-

ğinde, bu gidişatın değişmesi mümkün değil. Yeni krizler yaratmaya ve tüm yükü işçi ve emekçilerin sırtına yıkmaya devam edecekler. AKP-MHP rejimi yıkıldığında da temel sorunlarda özü itibarıyla çok değişiklik olmayacak. En iyi ihtimalle geçici bir soluklanma olabilir. O halde bu gidişata müdahale edip süreci tersine çevirmek, ancak bedeli ödeyen emekçilerin mücadele alanlarına inmesiyle mümkün olacaktır.

Saray rejimi, emekçileri ve ilerici-devrimci muhalifleri sindirmek için zorbalığa başvuruyor. Hatta kaba şiddeti kimi zaman düzen muhalefetine karşı da kullanıyor. Baskılardan dolayı mücadeleden geri durmak sorunu çözümüyor. Tersine, saray ve avnesi azdıkça azıyor. Bu ise milyonlarca emekçi için insanca çalışma ve yaşam hakkının hoyratça ayaklar altına alınmasına zemin hazırlıyor.

İnsanca koşullarda çalışmak ve onurlu yaşamak tüm emekçilerin meşru hakkıdır. Biliyoruz ki, iş kapitalistlere ve onlar için tetikçilik yapan saray rejimine kaldığı sürece bu hakka ulaşmak mümkün değil. Zira insan olarak işçi ve emekçiler, onları zerre kadar ilgilendirmiyor. Rejimin tüm icraatları bu gerçeği döne döne kanıtıyor.

Bu gidişata işçi sınıfıyla emekçiler dur diyebilir. Tek tek fabrikalarda olsa da işçi ve emekçiler birçok yerde direniyorlar. Ancak bu kadar vahim tabloyu değiştirmeye yetmiyor. Gerekli olan kitlesel, birleşik fiili-meşru direniş çalışma ve yaşam alanlarında örgütleyebilmektir.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerin Taliban riyakarlığı

Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas'ın, "uluslararası toplumun karşı karşıya olduğu en büyük zorluk" olarak nitelendirdiği Taliban rejimi, uluslararası tanınma ve meşrulaşma arayışı içinde. Emperyalist dünya ve işbirlikçi rejimler de buna hazır görünüyorlar. Taliban'ın Afganistan'da iktidara gelmesinin ardından ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin, Taliban'ı "nüfusun tüm kesimlerini temsil eden" bir hükümet kurmaya çağırıyor. Emperyalistler "insani yardımların sorunsuz ve ayrımcılığa uğramadan dağıtılabileceği barışçıl ve istikrarlı bir Afganistan" istiyorlar. Sözüm ona "kadın ve kız çocukların haklarına saygı duyulan bir Afganistan, terör cenneti olmayan bir Afganistan" için çabalıyorlar. Tüm bu iddialarının aksine, emperyalistler, "Afganistan'daki ciddi insani ve sosyoekonomik çöküşün" ve kadınların köleleştirilmesinin biricik sorumlularıdır.

Sadece ABD ve diğer Batılı emperyalist devletler değil, Çin, Rusya, Orta Asya devletleri, İran ve Pakistan gibi komşular da Taliban'la "yeni bir sayfa açılması" konusunda hemfikirler. ABD ve Avrupa, "Görüşmeler Taliban'ın geçici hükümetinin tanınması anlamına gelmiyor" diyerek, Taliban'ı tanıma yönünde adımlar atarlarken, Çin "Afganistan'daki Taliban, Afganistan'ın barış, uzlaşma ve yeniden yapılanma sürecinde önemli bir rol oynayacağı kesin olan kilit askeri ve siyasi güçtür" değerlendirmesinden hareketle, çoktan ilişkiler geliştirme yolunu tercih etti. Taliban'ın "beş Orta Asya ülkesine müdahale etmeyeceğine" dair güvence vermesinin ardından Rusya da "Taliban ile ilişkileri iyileştirmeyi" amaçladığını açıkladı. Hepsisi de Taliban rejimiyle gelecekteki ilişkilerini güvenliğinin yanı sıra güya "insan hakları ve kadınların toplumsal yaşama katılımına ilişkin" tavizler şartına bağladıkları iddiasındalar. Türkiye ise "insanca" ve "kardeşçe" ilişkiler geliştirmek istiyor.

Özetle, bugün birçok ülke, Taliban rejimi ile ilişkilerini yeniden düzenlemek çabasıdadır. Katar'ın başkenti Doha'da ABD ve AB temsilcilerinin Taliban heyeti ile yaptıkları yüz yüze görüşme, bu doğrultuda atılan adımlardır. AB Komisyonu sözcülerinden Nabila Massrali, bu görüşmelerin "teknik düzeyde gayri resmi bir görüşme" olduğu ve "Taliban'ın geçici

hükümetinin tanınması anlamına da gelmediği" iddiasını öne sürüyor. Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Afganistan'daki insani ve sosyoekonomik durumun çöküşün eşliğinde olduğunu, uygun yardımı almadıkları takdirde en az bir milyon çocuğun bu kış soğuktan ve açlıktan ölme riskiyle karşı karşıya kalacağını belirterek, "Afgan halkının insani ihtiyaçlarına" vurgu yaptı. Devamında da "Afganistan'ın komşularının desteklenmesi ve güvenliğinin artırılması amacıyla 1 milyar euroluk destek paketi" açıklamasında bulundu. AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, "Afgan makamlarıyla herhangi bir ilişki kurmamız için şartlarımız, insan ve kadın haklarıdır" dedi. Söz konusu olan ise gerçekten de Afgan halkının ihtiyaçları değil, güvenliğinin artırılması yoluyla mülteci akımının durdurulması, mültecilerin komşu ülkelere hapsedilmesidir.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Ned Price ise, ABD'li yetkililer ile Taliban arasındaki görüşmelerin "samimi", "açık ve profesyonel" bir ortamda geçtiğini belirtti. AB şefleri gibi ABD Dışişleri Bakanlığı da görüşmelerin Taliban'ın resmi olarak tanınması veya meşrulaştırılmasıyla ilgili olmadığını, ABD'nin ulusal çıkarlarını ilgilendiren görüşmelerin devamı niteliğinde olduğunu duyurdu. "Kadın ve kız çocuklarının Afgan toplumunun her alanına önemli ölçüde katılımı da dahil olmak üzere insan hakları" da ABD'nin görüşme konuları arasındaydı. ABD de AB

gibi Taliban'a insani yardım sözü verdi. Emperyalistlerin bu "insani" tutumu Taliban'ın kendi ifadeleriyle memnuniyetle karşılandı.

"TÜRKİYE'NİN TALİBAN'IN İNANCIYLA ALAKALI TERS BİR YANI YOK"

Afganistan'ın 2001 yılında ABD ve müttefikleri tarafından "uluslararası terörizme karşı mücadele" yalanıyla işgali, başka nedenlerin yanı sıra aynı zamanda "kadınları özgürleştirmek" bahanesiyle gerçekleştirilmişti. Fakat 20 yıllık işgal süresince de kadınların kölece koşullar altında yaşamaya devam ettiği biliniyor. Bugün de Afgan kadınlarının durumu aynıdır. Dün, emperyalist işgalin gerekçeleri arasında yer alan "kadınların özgürleşmesi" yalanı, bugün de Taliban'ı resmen tanıma ve meşrulaştırmanın gerekçesi yapılıyor. Tüm emperyalistler gibi işbirlikçi rejimler de orta çağ artığı Taliban ile yaptıkları ziyaretlerde öne çıkarttıkları "gerekçeler"nden biri Afgan kadınların eğitim ve çalışma hakkıdır. Bu ikiyüzlülük dinci-faşist AKP-MHP rejimi tarafında da sergilenmektedir.

Türkiye Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun davetiyle Taliban hükümetinin Dışişleri Bakanı Emirhan Muttaki ve beraberindeki heyet, ilk resmi ziyaretini Türkiye'ye gerçekleştirdi. Türkiye, Kabil'deki büyükelçiliğini kapatmayan tek, Taliban yönetiminin ise ziyaret ettiği ilk NATO ülkesi oldu. Çavuşoğlu, gerçekleştirilen toplantının ardından yaptığı açıklamada, emperyalist efendilerinin riyakarlık örneği

ğini sergileyerek, Taliban heyetine "Tüm etnik, dini gruplardan kişilerin yönetime dahil edilmesinin önemini" anlattıklarını, "kızların eğitimi ve kadınların iş hayatında çalışabilmesi konusunda tavsiyeler" verdiklerini belirtti. "Tanıma farklı angajmana girmek farklı" diyen Çavuşoğlu, angajman çerçevesinde özellikle acil ihtiyaç olan insani yardımların ulaştırılması gerektiğini belirtti. Taliban heyeti, Dışişlerinin ardından Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve ardında da yardımlar konusunu görüşmek için Kızılay Genel Müdürlüğü ile görüştü.

AKP yönetiminin Taliban yönetimini davet etmesi, bu orta çağ kalıntısı rejimin tanınması ve meşrulaştırılması anlamına gelmektedir. Bunu "Afgan kadın ve kız çocuklarının eğitim ve çalışma hakkıyla" gerekçelendirmesi ise bir yüz-süzlük örneğidir. Taliban rejimi tüm hak ve özgürlüklerin olduğu gibi kadınların temel haklarına, dahası bir bütün olarak kadın cinsine düşmandır. Dolayısıyla Taliban'ın bugün kadınlara dönük vahşi uygulamaları onun temsil ettiği kimliğin gereğidir. Emperyalist şeflerin ve işbirlikçi uşaklar takımının Taliban'a "kadın hakları" üzerinden telkinlerde bulunmasının temelinde pratik bir karşılığı olamaz. İslami rejimlerin elbette kadın hakları konusunda kısmi reformları gündeme getirmesi mümkündür ve bu tümüyle kapitalizmin ihtiyaçlarının ürünüdür.

AKP'nin 20 yıllık iktidarı onun kadına bakışının özeti. Çavuşoğlu'nun Taliban'a "tavsiyeleri" bir yana, AKP Türki-

ye'sinde ve diğer Müslüman ülkelerde kadınların yaşadığı zulüm ortadadır. Türkiye elbette ki kadınlara Afganistan tarzında bir dehşet yaşatmamakta, onu kafese kapatmamakta, recmedemektir. Bu kadarını başaramamanın Türkiye kapitalizminin ihtiyacının yanı sıra başka bir dizi nedeni de bulunmaktadır. Ama Türkiye'deki dinci-faşist rejimin kadına ve bir dizi konuya bakışı temelde Taliban'la aynıdır. Erdoğan bunu, "Türkiye'nin Taliban'ın inancıyla alakalı ters bir yanı yok. Daha iyi anlaşabileceğimize ihtimal veriyorum" cümleleriyle özetlemiştir.

AKP Türkiye'sinin "Taliban'ın inancıyla alakalı ters bir yanı" olmadığını en somut alanlarından biri zaten kadına bakış ve yaklaşımıdır. AKP iktidarı altında kadına yönelik şiddet zirve yapmış ve kadın cinayetleri günlük vakalar haline gelmiş bulunuyor. Bu sorun olarak görülmediği gibi "geleneksel aile değerlerimize aykırılık içerdiği gerekçesiyle" İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, kadına şiddetin olağan görüldüğünün kanıtı niteliğindedir. Erdoğan ve rejimi Taliban'la el sıkışmaya can attığını aylar önce göstermekten ve her fırsatta Taliban'la irtibat halinde olduklarını dile getirmekten geri durmadı. Erdoğanlar açısından Taliban rejiminin yanında yer almak "hem ahde vefanın hem de kardeşliğimizin gereğidir." Ne de olsa Taliban'la inanç kardeşliği ve dindaşlık vardır.

Taliban uluslararası tanınma arıyor, bunun için de vahşi kimliğini bir parça ılımlaştırmak, şeriatın kısmi tavizler vermek istiyor. Ancak buna rağmen lider kadroları üzerinden, "Kesinlikle demokratik bir sistem olmayacak... Şeriat yasası uygulanacak" açıklaması yapmakta, kadınların eğitimi, çalışması, basın özgürlüğü ve insan hakları gibi olguların İslam'ın sınırları çerçevesinde olacağını ilan etmektedir. Tüm bu açık gerçeklere rağmen ABD ve Batı emperyalizmi dahil olmak üzere emperyalistler ve Türkiye gibi işbirlikçi hükümetler, Taliban'ın "değiştiği" oyununa eşlik ederek, onu tanıma eğilimi göstermek yoluna gitmektedirler.

Taliban'ı tanıyıp meşrulaştırmak isteyen emperyalist dünya, Afganistan'ın karanlığa gömülmesine neden olacak, kadınların recmedilmesini, kız çocuklarının köleleştirilmesini, hak ve özgürlüklerin yok edilmesini onaylayacaklardır. Zira Afgan halkının ve kadınların kölece koşullar altında yaşaması onların umurunda değildir. Hepsinin de hedefinde 3 trilyon dolarlık yeraltı zenginlikleri vardır. Dolayısıyla ABD, Rusya, Çin ve Batılı emperyalistler Afganistan'ın zenginliklerini paylaşma mücadelesi içindedir. Elbette ki kendi güvenlikleri ve mültecî akını korkusu da bunlar arasındadır.

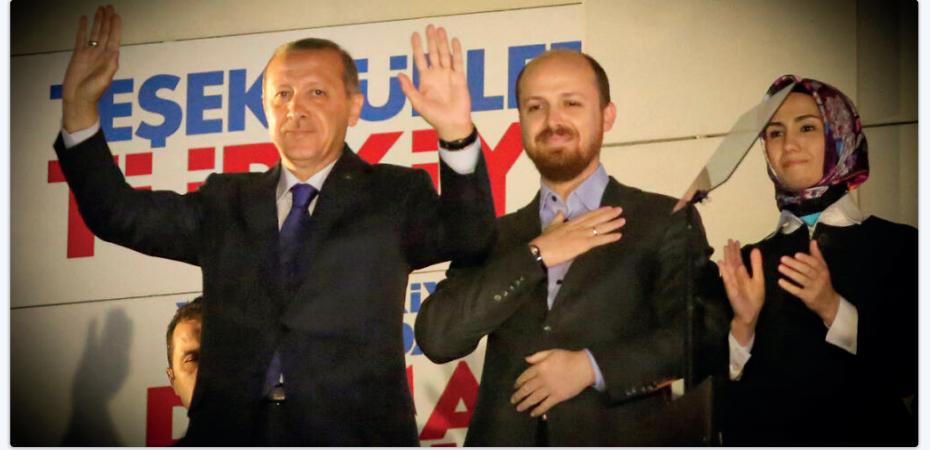
“Balık baştan kokar”

Din istismarcısı faşist AKP iktidarı ağır bir ekonomik, siyasal ve sosyal kriz içinde debelenmeye devam ediyor. Günden güne derinleşen kriz, din bezirganı AKP iktidarının yaşadığı çürümeyi de çeşitli vesilelerle gözler önüne seriyor. Önce devletin uzunca bir dönem kullandığı mafya şefi Sedat Peker'in mafyalaşan devlete dair ifşaatları, şimdi de sermaye devletinin yiyiciler ordusu TÜGVA'ya dair kamuoyuna sızan belgeler ortalığı kapladı. Uluslararası kamuoyunun da gündemi olan Offshore dolandırıcılığına dair yeni belgeler (Pandora Papers) de cabası...

Söz konusu olan, içerde ve dışarda büyük bir yolsuzluk, rant, rüşvet, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para aklama, mala çökme, kamunun tüm kaynaklarını çeşitli tarikatlara, cemaatlara, TÜGVA gibi sözde vakıflara peşkeş çekme vb. n. den müteşekkil bir mafya saltanatıdır. AKP iktidarı, kendinden önceki diğer sermaye iktidarlarından devraldığı "yiyicilik" bayrağını, gelmiş geçmiş tüm sermaye iktidarlarını kiskandıracak şekilde göndere çekmeyi başardı! Denebilir ki son yirmi yılda bu alanda çığır açtı. Dinci-faşist iktidarın kurduğu bu tezgahta en büyüğünden en küçüğüne bütün yiyiciler ceplerini doldurdu.

Ceplerin nasıl ve ne ile doldurulduğu belli değil mi? İşçi ve emekçilerin alın terinden yapılan vergi kesintileri, kamusal kaynakların özelleştirilmesi ve peşkeş çekilmesi, doğanın, kentlerin rant ve talan ile tahrip edilmesi servet olup oluk oluk aktı yandaşlara. Bu bir avuç asalaklar takımı, milyonlarca işçi ve emekçinin ağır koşullarda sömürülmesi sayesinde çok büyük servetler edindi. Çürümüşlüğün en had safhasına ulaşırken çözülmeye de başladılar. Şimdilerde ayyuka çıkan kim daha çok "yesin" ve "semirsin" kavgaları, çıkar çatışmaları AKP iktidarının da çöküşünü beraberinde getiriyor. Giderayak kalan tüm zenginlikleri de ceplerine doldurma gayreti ile saldırıyorlar.

Son günlerde çokça tartışılan ve her gün bir yenisi ortaya çıkan TÜGVA belgeleri, dinci gerici iktidarın, devlet kademelerinden toplumsal yaşamın tüm alanlarına kadar nasıl örgütlendiğinin, işlerin nasıl yürüdüğünün özetini oluşturuyor. Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA)

2014 yılında Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan tarafından kuruldu. AKP'nin içerde Gülen cemaati ile yollarını ayırmaya başladığı dönem kurulması, 7 yıl içinde Türkiye'nin en zengin vakıflarından biri olması elbette ki tesadüf değildi. Balık baştan kokuyordu. AKP, kuruluşundan bu yana birçok gerici tarikat, vakıf, cemaat vb. nin koalisyonundan oluşuyor. Bu birliğin çıkar çatışması ile kısmen bozulması ve içerisindeki en büyük ortaklardan olan Gülen cemaatinin tasfiyesi ile devlet kadroları başta olmak üzere birçok alanda büyük bir boşluk doğdu. AKP iktidarı bu boşluğu kısa sürede kendi yandaş kadroları ile doldurmanın çaresini buldu: Yeni tarikatlar, yeni cemaatler ve TÜGVA gibi yeni vakıflar.

"Ganimet" in paylaşımında aslan payı Erdoğan'ın ailesi tarafından kurulan TÜGVA ve TÜRGEV'e düştü. Gülen cemaatinden arta kalan yurtlar, okullar, kamusal alanlar karşılıksız olarak TÜGVA'ya peşkeş çekildi. Devlet kadroları için Gülen cemaati tarafından yapılan mülakatlar TÜGVA tarafından yapılmaya başlandı. Milyonlarca işçi ve emekçinin alın terinden yapılan kesintilerle sağlanan kamusal kaynaklar TÜGVA'nın her biri onlarca yerden maaş alan sözde yöneticilerini, müdürlerini ve uzmanlarını semirtmek için kullanıldı. Bu öyle büyük bir ağ ki neredeyse Türkiye'nin her ilinde, ilçesinde, üniversitesinde, ilkökul ve lisesinde TÜGVA birimleri kuruldu. AKP'nin dinsel gericiliği, TÜGVA'ya sağlanan sınırsız imkanlar ile toplumsal yaşamın her alanında etkisini gösterdi. Yoksul işçi ve emekçiler için TÜGVA, eğitim için kalınacak yurttan devlette kadroya varıncaya dek tek yol haline getirildi. TÜGVA belgeleri, valilik-

ten kaymakamlığa, polislikten ve askerliğe, akademisyenlikten öğretmenliğe herhangi bir devlet kadrosunun nasıl doldurulduğunu apaçık gözler önüne seriyor.

Bir yanda atanamadığı için yaşamına son veren 25 yaşındaki Merve Çavdar gibi gencecik öğretmenler varken, genç işsizlik on dört milyona ulaşmışken, bir yanda da TÜGVA eliyle devlet kadrolarını dolduranlar, onlarca yerden maaş alan, uyuşturucudan fuhuşa her türlü batağa batmış yiyiciler ordusu duruyor!

TÜGVA belgeleri sadece yandaş kadrolaşmayı değil, rant ve talan politikalarını, kamusal kaynakların yandaşlara nasıl peşkeş çekildiğini, rüşvet ve yolsuzluğun boyutunu da gözler önüne seriyor. Sermaye iktidarı ve yandaşları ise o bilindik demagojiye sarılarak, TÜGVA'yı yerli, milli ve caiz ilan ediyorlar. TÜGVA'nın tartışılmasını "dinsizlik ve İslam'a saldırı" dile lanse ederek, kamuoyunda algı oluşturmaya çalışıyorlar. Yetmiyor, çürümüş mafyatik iktidar, TÜGVA haberlerine haber yasağı getiriyor. Hem de TÜGVA listesi ile sulh hukuk mahkemesine atanan bir "Hakim" kararıyla...

Sermaye iktidarı ne yaparsa yapsın kendi cephesindeki çürümeye ve çöküşü durduramayacak. İşçi ve emekçilerin sömürülmesi üzerine kurulan bu saltanat, işçi ve emekçilerin birlik olup mücadele etmesi ile yıkılacaktır. Sermaye iktidarlarının hepsi işçi ve emekçilerin sömürülmesi üzerinden palazlanırlar. Bu yüzden çözüm yalnızca bugünkü yiyicilerin gitmesi değildir. Aslolan, sömürüye dayalı kapitalist sistemin ve burjuva ideolojisinin tarihin çöplüğündeki yerini almasıdır...

Peker'in ifşaatları ve SADAT

Sedat Peker, "abi'si Tayyip'in BAE'ye rüşvetler verip kendisini engelleme çabalarına rağmen, "ifşaatlarına" devam ediyor. Faşist mafya şefi son olarak bir kez daha kontr-gerilla örgütü olan SADAT'ı gündemine aldı. Sosyal medyadan SADAT'la (Uluslararası Savunma Danışmanlık İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.) ilgili yaptığı paylaşımlarda şunlar öne çıktı:

"-(SADAT) dosyası diğer dosyaların hepsinden çok daha önemli. Çünkü ülke için planlanan en karanlık işlerin uygulayıcısı olmuş ve olacak kişiler bu yapının içinde yer almaktadır.

-SADATçıların yasadışı bir şekilde örgütlü olarak hareket ettiklerinin delillerinden bir tanesi de diriliş postası isimli yayın organındaki bazı yazıların şifreli olarak örgüt mensuplarınca kullanılmasıdır. Bizim okuyup "a" diye anladığımız, onlar için aslında çok farklı bir anlam içermekte. Bu sistem, yapılan haberleşmeler; terör örgütü davası açmak için delil olarak kabul edilen bir şeydir.

-Ayrıca SADAT ile ilgili önümüzdeki günlerde başka paylaşımlar da yapacağım, İslami terör örgütlerini nasıl eğittikleri ve de nasıl haksız gelirler elde ettikleri, yaptıkları hırsızlıklara dair.

-Hazreti Mehdi'yi bekleyen, onun geleceği güne hazırlık yapan bu yapının esas amacı saf temiz Müslümanları kullanmaktır. Gerekirse onları bir ölüm makinesi haline getirmektir. Bu anlattık-

larım masal değil."

Çeteleşmiş devletin klikleri arasında süren çıkar çatışmasından kaynaklı yurtdışına kaçan faşist mafya şefi Sedat Peker, daha önce yaptığı ifşaatlarda da SADAT'ı hedef almıştı. 20 Kasım 2015'te Suriye'de Türkmen gruplara gönderdiği "çelik yelek, dürbün vs." gibi malzemelerden oluşan "yardımlardan" bahsederken, silah sevkiyatına da değinmişti. Kendi "yardım" konvoyuna eklenen araçların SADAT tarafından organize edildiğini, bunların ise silahlarla dolu olduğunu, fakat kargonun Bayır bucak Türkmenleri'ne değil Nusra Cephesi'ne gittiğini ifade etmişti.

SADAT, bir dönem AKP şefi Erdoğan'ın başkanlığını yapan emekli Tuğgeneral Adnan Tanrıverdi tarafından, 2012 yılında bizzat devlet desteğiyle kurulmuş bir "özel harp şirketi"dir. Kurulduğu yıldan bu yana gerek Suriye'de süren

emperyalist savaşta gerekse de devletin kirli ve kanlı işlerinde, ihtiyaç duyuldukça kullanılan bir maşa, bir organize suç örgütüdür özünde. Suriye ve Libya savaşlarında cihatçı terör örgütlerini eğitmek, ülke içinde eğitim kampları oluşturmak, TSK içinde kadrolaşmak, harp okullarının mülakatlarına katılmak vb. gibi bir dizi kirli ve karanlık işlerde SADAT vardır. 15 Temmuz darbe girişimi sırasında "kaybolan" silahlar konusuyla ilgili olduğu da açığa çıktı.

Bu kontr-gerilla yapılanması, aynı zamanda insanları dinsel gericilikle sersemletmeye çalışmaları yürütüyor.

Sedat Peker'in ifşaatlarında yer alan bilgiler, önceki ifşaatları gibi gerçeklerin yalnızca 10'da birini oluşturmaktadır. Ancak gerçekliğin 10'da birini dahi ortaya serse de çeteleşmiş, mafyalaşmış devletin içinden birinin bu ifşaatları dile getirmesi, toplumun büyük bir kesimini

etkilemektedir.

Türk sermaye devleti daha kuruluş aşamasında bir kontra aygıt olarak yapılandırılmıştır. İhtiyaç duydukça da kontra yapılanmaların bizzat örgütleyicisi olagelmıştır. Sosyal mücadeleye, sol ve devrimci harekete, Kürt halkı başta olmak üzere ezilen halklara karşı her daim çeteleri, mafya gruplarını, resmi kontra örgütlerini kullanmış, kullanmaya da devam etmektedir. Bu karşı-devrimci yapılar dinci-faşist AKP rejimi tarafından karanlık ve kirli işlerin yanı sıra bir de din istismarı çerçevesinde kullanılıyorlar. SADAT şefinin dilinden "Mehdi gelecek, ortamı ona göre hazırlamalıyız." sözünü düşürmemesi bunun basit bir örneğidir sadece. Aynı zatın, SADAT'ın ideolojik misyonunu "İslam ülkeleri arasında ortak bir savunma ittifakı oluşturmak" şeklinde tanımlaması veya "İslam ülkelerinin birlik olmasını istiyoruz, bu bizim 'kızıl elma'mız" demesi de keza öyle.

Her tarafından irin akan çürümüş ve çeteleşmiş devletin maşa olarak kullanıldığı böylesi karanlık ve kontra yapılanmalar, yaşadığımız akıldışı sistem ayakta kaldıkça ve ihtiyaç duyuldukça kullanılacaktır. Çıkar kavgasına tutuşmuş iktidar içi kliklerin defedilmesi ve çürümüş düzenin yıkılması, ancak işçi sınıfı ve emekçiler ile toplumun öteki ezilen kesimlerinin topyekûn örgütlü mücadeleyi yükseltmesi ile mümkündür.

Faturalara gelen zamlar "mini mini"ymiş!

Sermayeye hizmette kusur etmeyen AKP-MHP iktidarı, ekonomik ve siyasal alanda yaşadığı çöküntünün faturasını işçi ve emekçilerin sırtına yıkmayı sürdürüyor. Son dönemde doğalgaza, elektriğe, kiralara gelen zamlarla işçi ve emekçiler açlığa mahkum edilirken, vekili, bakanı, medyası vb. ile sermayenin sözcüleri de zamları savunup yoksulluk yokmuş algısı yaratmaya çalışıyorlar.

İki dönem AKP milletvekilliği yapmış Hüsnüye Erdoğan, katıldığı bir televizyon programında "Doğalgaz ve elektrik zammını muhalefetin şışirdiğini düşünüyorum, zam geldi ama mini mini..." dedi. AKP'li Hüsnüye Erdoğan zamların büyütüldüğünü iddia ederken, bir yıl

inde akaryakıt ürünleri 25, doğalgaz 7, elektrik ise 3 kez zamlandı. Resmi rakamlara göre bile 2021 Eylül'ünde yıllık tüketici enflasyonu yüzde 19,58'e yükseldi. Bir yıl önce yüzde 14,9 olan gıda ürünleri fiyatlarındaki enflasyon yüzde 28,8'e yükseldi. Üretici fiyatlarındaki artış ise bir yılda yüzde 14,33'ten yüzde 43,96'ya çıktı.

Asgari ücretle yaşayan milyonlar temel tüketim maddelerine gelen zamlarla boğuşurken, Meclis'te yapılan bütçe görüşmelerinden yansıyanlar işçi ve emekçilerin cebinden çalınanları ortaya koydu. CHP'li Özgür Özel, Cumhurbaşkanı'nın ödeneğinin yüzde 14,4 artışla aylık 100 bin 750 TL'ye çıkarıldığını du-

yurdu. Cumhurbaşkanı ödeneğinin yıllara göre değişimini tablo olarak sunan Özel "Erdoğan'ın ödeneği 2018'de 59 bin, 2019'da 74 bin 500, 2020'de 81 bin 250, 2021'de 88 bin, 2022'de 100 bin 750 TL'ye çıktı" dedi. Ödenekte yapılan artışla Cumhurbaşkanı'nın maaşı yaklaşık 35 asgari ücrete tekabül ediyor.

Servet sefalet uçurumu dünya genelinde de büyüyor. Geçtiğimiz 1,5 yıllık pandemi döneminde, dünyanın en zengin 20 kişisi servetlerini yüzde 68 arttırırken, 100 milyondan fazla kişi "daha da" yoksullaştı. Kapitalizmin basit bir özeti olan bu tablo, aynı zamanda zenginlerin cebindeki paranın işçilerin cebinden çıktığını gösteriyor.

AKP'li figüranlar ve saraydan beslenen gazeteci kılıklı tetikçiler, geçinemediği için intihar eden, işsizlikle ve borçlarla boğuşan, çöpten yaşamaya çalışan milyonları görmezden gelerek adeta emekçilerle alay ediyorlar. Gelen zamlara ilişkin ortada abartılacak bir durum olmadığını pişkinlikle savunanlara göre zamlar "mini mini" geliyor, işsizlik yok, yoksulluk yok, barınamayanlar da çöp toplayanlar da hakkını arayanlar da "terörist" vs...

Yoksulluğu her geçen gün daha da yaygınlaştırıp ağırlaştırılan soygun düzeninden ve milyonları yok sayan sözcülerinden hesap sormak işçi sınıfına düşüyor. İşçi sınıfı "Sınıfa karşı sınıf" bakışıyla mücadeleyi büyüttüğünde, mafyatik sömürücülerin hesap verme saati gelmiş olacak.

Metal işkolunda vahşi sömürü tablosu

Fikri Tomurcuk

Metal işkolu grup toplu sözleşme görüşmeleri sürüyor. Patron sendikası MESS ile yapılacak ve 140 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme, diğer sektörlerdeki emekçileri de yakından ilgilendiriyor. Çünkü metal işkolu grup toplu sözleşmesi, diğer toplu sözleşmeler için de bir ölçüt haline geliyor.

Geçtiğimiz yıllar metal işçisinin ücretlerinin enflasyon karşısında eridiği, ortalama ücretin asgari ücret düzeyine iyice yaklaşmış bir dönem oldu.

Enflasyon önceki toplu sözleşmeye çerçeve oluşturan tahminlerin hep üzerinde seyretti ve bu, işçilerin alım gücünün sürekli olarak azalmasına yol açtı. TÜİK'in hesabına göre bile toplam enflasyon yüzde 20, gıda enflasyonu yüzde 29 düzeyinde. Oysa gerçek enflasyonun bunların iki katı olduğunu Türkiye'de yaşayan herkes biliyor.

Döviz kurlarının ulaştığı düzey ve üretici fiyatlarındaki yüksek enflasyonu dikkate alınca yüksek enflasyonun önümüzdeki yıllarda da emekçilerin alım gücünü kemirmeye devam edeceği açık.

İşçilerin alım gücü sürekli gerilerken, patronlar kâr patlaması yaşıyor ve bayram yapıyorlar. Kâr patlaması, hem de Covid-19 salgını koşullarında, vahşi bir çalışma düzeni içinde gerçekleşti.

Bunun en genel sonucunu milli gelir hesaplarında görüyoruz. 2020 yılında ekonomi yüzde 1,8 büyürken, emeğin milli gelirden aldığı pay 1,96 puan azalarak, yüzde 29,40'a düştü.

Bu adaletsiz gidiş, içinde bulunduğumuz 2021 yılında iyice hızlandı. Yılın ilk yarısında emeğin toplam milli gelirden aldığı paydaki kayıp 3,7 puanı buldu. İmalat sanayiinde bu kayıp çok daha yüksek. Yılın ikinci çeyreğinde imalat sanayiinde emeğin, kendi sektöründe yaratılan milli gelirden aldığı pay tam 8,3 puan birden düşerek, yüzde 39,5'ten yüzde 31,2'ye indi.

Yani salgın koşullarında emekçiler ölüm tehdidi altında çalışmaya zorlanırken sömürü katmerlendi, emekçiler yoksullaşırken sermayenin kârları arttı.

Milli gelir hesaplarının ortaya koyduğu bu sonuca sektör düzeyinde daha yakından baktığımızda sermayenin karlarının nasıl arttığını daha net görebiliyoruz.

Birinci kaynak bizzat sermayenin kendi belgeleri. İstanbul Sanayi Odası'nın

her yıl yaptığı 500 büyük sanayi kuruluşu araştırmasındaki veriler, sanayinin dev şirketlerinin kârlarının nasıl bir patlama yaptığının bir itirafı niteliğinde. En büyük 500 sanayi kuruluşunun ücret ve maaş ödemeleri, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14,4 artarken, kârlarındaki artış yüzde 50'yi aştı. İkinci 500 büyük sanayi kuruluşunun ücret ödemeleri sadece yüzde 10,6 artarken, kârlardaki artış yüzde 90'ın üzerine çıktı.

İstanbul Sanayi Odası'nın bu araştırması sadece en büyük bin sanayi kuruluşunu kapsıyor. Merkez Bankası'nın yayınladığı sektör bilançoları araştırması ise çok daha kapsamlı bir kaynak. Ve o da daha geniş bir açıyla aynı resmi ortaya koyuyor. Merkez Bankası'nın söz konusu araştırması 860 bin şirketin Maliye'ye bildirdikleri resmi bilançolarına dayanıyor.

Merkez Bankası'nın istatistiklerine göre, ana metal sanayiinde geçen yıl büyük ölçekli firmaların kârı yüzde 86, orta boy firmaların kârı ise yüzde 105 arttı. Metal eşya sanayiinde büyük ölçekli şirketlerin kârı ortalama yüzde 86, orta ölçekli şirketlerin kârı yüzde 58 arttı. Otomotivde büyük ölçekli firmaların kârı yüzde 61, orta ölçeklilerin kârı yüzde 45 arttı. Makine imalatçısı büyük ölçekli firmaların kârı yüzde 101, orta ölçeklilerin kârı yüzde 80 arttı. Elektrikli teçhizat üreticisi orta ölçekli firmaların kârı yüzde 82, büyük ölçeklilerin kârı ise yüzde 150 arttı.

Konuya biraz daha yakın plandan, şirketler düzeyinden bakınca da aynı vahşi sömürü manzarasını görüyoruz. Örneğin Arçelik, Covid-19 yılında kârlarını üçe katlamış. İstanbul Borsası'na bildirdiği bilançosuna göre Arçelik'in kârı 2020 yılında 953 milyon liradan 2 milyar 879 milyon liraya fırlamış.

Kâr patlamasında Arçelik yalnız değil elbette. Ford Otosan'ın kârı da yüzde 114 artarak 4 milyar 195 milyon liraya tırmanmış. Asıl büyük kâr patlamasını ise Koç Grubu'nun metal işkolundaki bir diğer şirketi Türk Traktör yapmış. Türk Traktör'ün kârlarındaki artış yüzde 594 gibi akıl almaz bir tırmanışla, 112 milyon liradan 776 milyon liraya uçmuş.

Metal işkolundan hisseleri borsada işlem gören Sarkuysan'ın kârı da yüzde 179'luk bir sıçrama ile 89 milyon liradan 248 milyon liraya ulaşmış.

İstanbul Sanayi Odası'nın 500 büyük sanayi kuruluşu araştırmasındaki verilere göre de Otocar'ın vergi öncesi kârı 2020 yılında yüzde 107 artarak 598 milyon lirayı buldu. Türk Prysmian'ın vergi öncesi kârı yüzde 348 artarak 77 milyon lirayı aştı. Nursan Kablo'nun vergi öncesi kârı yüzde 71 artarak 121 milyar liraya çıktı. Karsan Otomotiv'in vergi öncesi kârı yüzde 75'lik bir artışla 70 milyon lirayı aştı. Kale Oto Radyatör'ün vergi öncesi kârı yüzde 584'lük bir sıçramayla 20 milyon liraya yaklaştı. Evas Ev Aletleri'nin vergi öncesi kârı yüzde 313 artarak 52 milyon

lirayı aştı. Demirer Kablo'nun vergi öncesi kârı yüzde 327'lik bir artışla 87 milyon liraya sıçradı. Çimtaş Çelik'in vergi öncesi kârı yüzde 62 artarak 411 milyonu buldu. Çemtaş Çelik Makine'nin vergi öncesi kârı yüzde 189'luk bir sıçramayla 166 milyon lirayı aştı. Alarko Carrier'in vergi öncesi kârı yüzde 244 artarak 81 milyon lira oldu.

Tüm bu veriler emekçilerin yarattıkları değerden aldıkları payın hızla küçüldüğünü, buna yüksek enflasyonun da eklenmesiyle lokmasının da küçüldüğünü tartışma götürmeyecek şekilde ortaya koyuyor. Buna karşın gerek toplu sektör verileri, gerekse tek tek şirketlerin açıkladıkları bilanço verileri, metal işkolunda şirket kârlarının nasıl bir sıçrama yaptığını gözler önüne seriyor.

Bu kâr patlamasının, Covid-19 salgını ortamında, işçilerin ölüm riski altında çalışmaya zorlandığı koşullarda gerçekleşmesi, ancak vahşi sömürü olarak tanımlanabilir.

Bu koşullar altında metal işçilerinin, diğer sosyal ve sendikal haklarının yanı sıra tüm bu ekonomik kayıplarının ortadan kaldırılmasını istemek analarının ak sütü gibi hakkıdır. Ücretlerin hem emekçilerin yarattıkları değerden aldıkları payı yükseltecek düzeye çıkması hem de gelmiş ve gelecek enflasyonun reel ücretlerde yol açtığı kayıpları telafi edecek şekilde ayarlanması, metal işçisinin hakkı ve bu toplu sözleşmenin ana şartıdır.

İşçi-Emekçi Mitingi coşkuyla gerçekleştirildi

“Gelecek mutlak işçi sınıfının olacak!”

Emeğimiz ve Özgürlüğümüz için İşçi-Emekçi Mitingi Kartal Meydan’da gerçekleştirildi. Çeşitli iş kollarında çalışan işçi ve emekçiler, sendikalar ve devrimci-ileri güçler Savarona Caddesi Anıt Park önünde toplandı. Kortejlerin oluşturulmasının ardından miting alanına doğru yürüyüş başladı.

Kortejler halinde gerçekleştirilen yürüyüşün ardından miting alanına gelindi. Mitingi örgütleyen bileşenler adına basın açıklaması okundu. Açıklamada pandemi döneminde artan hak gasplarına değinilerek şu ifadeler yer verildi:

“İşten atmak yasaklandı’ dendi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin pandemi sürecinde Kısa Çalışma Ödeneği, Ücretsiz İzin ve İşsizlik Ödeneği’nden 8 milyon kişiye ödeme yapıldığını açıkladı. ‘İşten atmak yasaklandı’ dendi. Madde 25/2’den (Kod 29) işten atılanların oranı %70 arttı. Pandemi döneminde günde ortalama 500 işçi Kod 29’la işten atıldı. Nasıl ki KHK’larla yüzbinlerce kamu emekçisi fişlenip, sosyal ölüme terk edildiyse yüzbinlerce işçi-emekçi de Kod 29’la fişlendi.

Kod 29’a karşı verilen mücadeleler sonucunda “Kod 29’u kaldırdık” demek zoruunda kaldılar. Ancak farklı kodlar vereerek Madde 25/2’yle işten atmalar devam ediyor. İşten atma yasağının bitmesiyle pek çok iş yerinde toplu işten atmalar devam ediyor. TÜİK işsizlik oranlarının düştüğünü iddia ederken gerçekte işsizlik oranı üç yılda 11 puan arttı.”

KEYFİ YASAKLARA KARŞI FİİLİ-MEŞRU DİRENİŞ

Açıklamanın devamında yeterli önlemler alınmadığı için artan iş cinayetlerine, EYT’lilerin uğradığı hak gasplarına, atık kağıt işçilerinin karşı karşıya olduğu saldırılara, taşeron çalışmaya, kışkırtılan mülteci düşmanlığına, kadın işçilerin maruz kaldığı taciz, mobbing ve ağır çalışma koşullarına değinildi.

Tüm saldırılar karşısında sendikalaşma eğilimindeki artışa dikkat çekilen açıklamada süren direnişler sıralandı. Direnişçi işçilerin keyfi yasak ve engellemelere rağmen kararlılıkla mücadele ettiği vurgulanarak açıklamaya şu şekilde devam edildi:

“Nasıl ki 1 Mayıs’ta pandemi önlemi

adı altında dayatılan keyfi yasaklar fiili-meşru mücadeleyle boşa düşürüldüyse aynı kararlılık devam ediyor. Sinbo Direnişçileri Kod 29’un kaldırılması talebi ile Ankara’ya yürüdüler. Her gün karşılarına çıkan polise “Biz meşruyuz, asıl siz suçlusunuz, dağılın!” seslenişleri hala hepimizin kulaklarında. Migros Direnişçileri’nin ‘Bizden çaldıklarınızı geri alacağız! Korkmuyoruz yine geleceğiz!’ seslenişini unutmuyoruz. Coşkumuzu, maden işçilerinin haklı ve meşru mücadelelerinden aldıkları güçle önlerine çıkan jandarmaya ‘Öyle mi alay komutanı!’ seslenişinden alıyoruz.”

“SERMAYENİN KARŞISINDA ÖRGÜTLÜ BİR SINIF OLARAK DURMALIYIZ”

Sermayenin karşısında örgütlü bir sınıf olmanın önemine vurgu yapan açıklamada şu ifadeler yer verildi:

“Mitingimiz bu mücadelede önemli bir adım. Şimdi buradaki kararlılığı, mücadele kıvılcımını fabrikalarda, sanayi havzalarında ve hayatın olduğu her yerde baskı ve sömürüye karşı yangına dönüştürme zamanıdır. Emeğimizi çalan, haklarımızı gasp eden sermayenin ve onun temsilciliğini yapanların karşısına örgütlü bir sınıf olarak daha güçlü çıkmak için attığımız bu adımı büyütme zamanıdır. Fabrikalarımızda, işyerlerimizde yan yana gelme, taban örgütlerimizi kurma zamanıdır. Bizlerin örgütsüzlüğünden faydalanan kapitalistlerin, iktidarın ve tüm kurumlarının sefil çıkarları için insanlığa dayattığı yıkımlara karşı sınıfımızın gücünü gösterme zamanıdır.”

Açıklamanın sonunda sömürü, baskı, kölelik üzerine kurulu olan düzene karşı atılan bu adımı güçlendirme çağrısı yapılarak talepler şu şekilde sıralandı:

- Madde 25/2 (Kod 29) Kaldırılsın!
- Herkes İş ve Gelir Güvencesi Sağlansın!
- Taşeron Çalışmak Yasaklansın!
- İş Yerlerinde Taciz, Baskı, Mobbing Son Bulsun!
- KHK’lar İptal Edilsin!
- Sendikal Örgütlenmenin Önündeki Engeller Kaldırılsın!

SINBO DİRENİŞÇİSİ: “GELECEK MUTLAK İŞÇİ SINIFININ OLACAK!”

Ortak metnin okunmasının ardından kürsü direnişçi işçilere bırakıldı. İlk sözü alan TOMİS üyesi Sinbo direnişçisi Dilbent Türker, süren Metal Grup Toplu İş Sözleşmesi sürecine değinerek şunları vurguladı:

“Biliyoruz ki Grup TİS’de elde edilecek kazanımlar Toplu ve tekil iş sözleşmesi yapılan her fabrikayı, her işkolunu, sendikası işçi ve emekçileri doğrudan etkiliyor. Ne yazık ki metal patronlarının karşısında sendika ağaları yer alıyorlar. Kapalı kapılar ardında görüşmeler yaparak Grup TİS kapsamındaki işçi kardeşlerimizin bilincini bulandırarak süreci tamamlamaya çalışıyorlar. Bu duruma son verecek tabandan birliğini kuracak işçilerdir. Başta Grup TİS kapsamındaki fabrikalar olmak üzere her yer de söz yetki karar hakkının gerçek anlamda işçilerde olduğu, fiili-meşru mücadele hattının hayat bulduğu bir süreci birlikte örgütlemek hepimizin görevidir”

Türker, asgari ücret görüşmelerinin de yaklaştığını hatırlatarak “İşçilerin temsil edilmediği görüşmelerle milyonların alacağı ücreti belirliyorlar. Bizler bu orta oyununu bozmalıyız” dedi. Devamında işçi sınıfının şanlı tarihine değinen Türker “gelecek mutlak işçi sınıfının olacak” di-

yerek konuşmasını sonlandırdı.

CARREFOURSA DİRENİŞÇİSİ: “DİRENE DİRENE KAZANACAĞIZ”

Türker’in ardından CarrefourSA direnişçisi Gülbin Demirel söz aldı ve direniş başlama sürecini anlattı. Demirel şunları ifade etti:

“Bugün yapmak istedikleri şey bizleri asgari ücrete mahkum etmektir. Bugün direnişteyiz, pandemi sürecinde sağlık emekçilerinden sonra market sektörü en fazla etkilenmiştir. Bugün aramızda çok sayıda işçi var. Market, kağıt işçileri, haksız yere işten atılan işçiler var. Bugün direnişimizin 37. Günü. Direnişimiz bugün son bulmayacak. Ağır çalışma koşullarına karşı direniyor ve mücadele ediyoruz.”

“Kadınlar olarak direniyoruz” diyen Demirel konuşmasında “Yaşamlarımızdan vazgeçmeyeceğiz” vurgusu yaptı.

NEOTREND DİRENİŞÇİSİ: “BİZ KORKMAYIZ, BİZ İŞÇİYİZ!”

Neotrend direnişçisi Mehmet Bilal Doğan da miting kürsüsünde söz aldı ve konuşmasında direniş vurgusu yaptı. Doğan konuşmasında polisin işçileri korkutmaya çalıştığını vurguladı ve şunları ifade etti:

“Tekstil işçileri örgütlenmediği zaman sömürü artıyor. Son dönemde Kod 29’a sığınıyorlar. Biz korkmuyoruz. 125 gündür haklarımız için direniyoruz. Haklarımızı alana kadar direneceğiz haklıyız kazanacağız”

SML ETİKET DİRENİŞÇİSİ: “KADIN İŞÇİLER MÜCADELEDE ÖN SAFLARA!”

Ardından SML Etiket’te 136 gün boyunca keyfi işten atmalara ve sendika düşmanlığına karşı direnen Seçil Arı söz

olarak kadın işçilerin yaşadığı katmerli sorunlara değindi. Arı kadın işçilerin mücadelesinde en ön saflarda olması gerektiğinin altını çizerek şu ifadeleri kullandı:

“Biz kadınlar işyerlerinde, fabrikalarda, sokakta mücadelenin her alanında olmayız. Nasıl ki İstanbul Sözleşmesi'nin iptaline karşı sokaklara çıktysak çifte sömürüye, işyerlerinde karşı karşıya kaldığımız taciz, baskı, mobbinge karşı da sokaklara çıkmalı, mücadele etmeliyiz. İşyerlerimizde komitelerimizi kurmalı, kadın işçilere yönelik saldırılara karşı taleplerimiz için birlik olmalıyız. Biz işçi kadınlara yönelik saldırılar işçi sınıfına yönelik saldırıların bir parçası. Bu sebeple yaşadığımız sorunlara karşı işyerlerimizde erkek sınıf kardeşlerimizle birlikte mücadele etmeliyiz.”

Seçil Arı 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde kadın cinayetlerine, kadına yönelik şiddete, işyerlerinde taciz, baskı, mobbinge karşı güçlü bir şekilde sokaklarda olmak gerektiğini hatırlatarak “Bundan sonra da hem kazanılmış haklarımızı korumak hem de yeni haklar kazanmak için örgütlenmek, mücadele etmek biz kadın işçilerin tek seçeneği” dedi.

İGEKATDER: İŞTE SİZİN DÜZENİNİZ BU!”

İstanbul Geri Dönüşüme Katkı Derneği (İGEKATDER) Başkanı Mesut Aygün de miting kürsüsünde söz aldı. Aygün konuşmasında şunları söyledi:

“Sokaklardan geliyoruz! Kirin pasın, pis kokuların çöplerin arasından ekmeğini onuruyla kazananlar olarak aranızdayız! Artık yapacak başka bir işi olmayanların yaptığı işi meslek edinenler olarak buradayız! Derdimiz var! Kavgamız var! Sağlığımızı, yaşamımızı tehlikeye atarak, yeni bir gelecek hayalini aradığımız çöplere göz koydu sermayedarlar... Her gün çekçeklerimiz alınarak, çalış-

ma hakkı tanınmayarak açlığa, sefalete ve yoksulluğa sürükleniyoruz. Müslümanlığıyla övünen iktidar, her gün milyonlarca insanın aç kalmasını sağlıyor. İşte sizin düzeniniz bu!”

ALBA PLASTİK DİRENIŞÇİLERİ: “BU DAHA BAŞLANGIÇ MÜCADELEYE DEVAM!”

Alba Plastik direnişçileri adına Ender Konda da bir konuşma yaptı. Direniş sürecini özetleyen Konda şunları ifade etti:

“Direnişimizin 69. gününde buradayız. İki ayı aşkındır kadın düşmanı, işçi düşmanı, sendika düşmanı yönetime karşı direniyoruz. Biz tüm bunları yaşarken üyesi olduğumuz sendikamız Petrol İş yönetimi sessiz kaldı, görüp de görmezlikten geldi. Saraylarda pozlar verirlerken Alba direnişinin yolunu bir türlü bulamadılar. Sahiplenme çağrılarımız yanıtız kaldı. Yetki olmayan yerde bir şey yapmayız dediler. Ama yetki almak için üyelik çalışmaları yapan işçileri de yalnız bıraktılar. Önemli bir mücadele deneyimi olan Flormar direnişinde yetki alamamalarını, bu direnişin kendilerine 2 milyon liraya mal olmasını söyleyip kişi ve maliyet hesabı ile kendilerini aklamaya çalıştılar. Sizden hiçbir maddi beklentimiz yok, bir şapka bir önlük istiyoruz işçi arkadaşlarımız sendikanın varlığını hissetsin yeter dedik, yanaşmadılar. Bu direniş önemlidir diyen şube yöneticileri de basiretsiz kaldılar, kendi kişisel kaygıları ile davrandılar. Petrol İş'in yöneticileri, temsilcileri, üyeleri ile görüştük; fabrika fabrika işçi kardeşlerimize sesimizi taşıdık. Direnişimiz sendika hakkını savunma, keyfi işten atmalara boyun eğmeme, tacize sessiz kalmama çağrısıdır. Direnişimiz sendikaların hantal, bürokratik tablosuna rağmen sendikal mücadeleye sahip çıkma, sendikal bürokrasiden hesap sorma, mücadeleciler bir sendikal çizgi yaratmak için

seferber olma çağrısıdır.”

Sendikal bürokrasiye karşı tabandan mücadelenin önemini altını çizen Alba direnişçisi “Bu daha başlangıç mücadeleye devam!” dedi.

KHK'LILAR: “KHK'LAR GİDECEK BİZ KALACAĞIZ!”

KHK'lılar adına yapılan konuşmada ise şunlar ifade edildi:

“Sadece işimizden ihraç edilmedik, yüzlerce insani hakkımız yok sayıldı. KHK'lar devlet eliyle işlenen hukuksuzluk, siyasi işkencedir. Bize kader tayin eden, ağaç kökü yeyin diyenlerden adalet talep etmektense direndik, mücadele ettik”

KHK'lılar Platformu'nun kurulma sürecinin anlatıldığı konuşmada talepler sıralandı.

KAYI İNŞAAT İŞÇİLERİ: “BU BİNALARI BİZ YAPTIK”

Kayı İnşaat işçileri süreçlerini anlattı ve inşaat işçilerine seslenerek şunları söyledi:

“Bu binaları biz yaptık ama hak işçilere geldi mi kapatıp gidiyorlar. Korkmayın İnşaat Sen'e üye olun haklarımızı beraber arayalım.”

BAKIRKÖY BELEDİYE İŞÇİLERİ: “DÜNYA YERİNDEN OYNAR, İŞÇİLER BİRLİK OLSA”

Bakırköy Belediye işçileri adına söz alan Nazife Toprak DİSK Genel İş Sendikası adına kitleyi selamlayarak konuşmasına başladı. Direniş sürecini anlatan Toprak sendikal haklarının gasp edildiğini ifade etti. 2018 yılından bu yana hak mücadelesi yürüttüklerini belirten Toprak 2 kişinin Kod-29 ile işlerinden edildiğini belirtti. Sendikadan istifa ettirildiğini söyleyen Toprak, işçilere baskı yapıldığını vurguladı.

Toprak şunları ifade etti:

“Bunların hepsi haktan, hukuktan bahseden sosyal demokrat olduğunu söyleyen Bakırköy Belediyesi'nde yaşadım. Ben bir arkadaşım daha sendikal faaliyet nedeniyle işten atıldık. Süreçte olumlu bir adım kaydedemedik. Bakırköy Meydanı'nda 62 gündür direniyoruz.”

Miting alanındaki birlikteliğin umut verdiğini ifade eden Toprak “Yaşasın işçi sınıfı ve işçi sınıfının dayanışması” dedi.

BAYRAMPAŞA BELEDİYE İŞÇİLERİ: “HAKLARIMIZI SAVUNDUK”

Bayrampaşa Belediye işçileri adına İzzet Akan konuşma yaptı. İşten atılma sürecini anlattı ve dayanışma çağrısı yaptı. Akan şunları ifade etti:

“Her seçimde söz verdiler her seçimde kadro sözü verdiler. Bizi açlıkla kölelikle terbiye etmeye çalışıyorlar. Sözde taşeronu bitirecektiler. Hep yalan söylediler. Hep haklarımızı çaldılar.”

“Ben çocuklarımın yüzüne bakamıyorum ama saraydaki sefa sürüyor” diyen Akan hesap sorma çağrısı yaptı.

Mitinge katılan üniversite öğrencileri kürsüden selamlanarak “Berke'ye, Perit'e özgürlük” sloganları atıldı.

Direnişçilerin söz aldığı kürsünün ardından müzik dinletisi yapıldı. Coşkulu çekilen halayların ardından miting sona erdi.

Mitingi örgütleyen kurumlar:

4. Vardiya İşçi Dayanışması, Alba Plastik Direnişçileri, Avukat Dayanışması, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP), Bakırköy Belediye Direnişçileri, Bayrampaşa Belediye Direnişçisi, Birleşik İşçi Kurultayı (BİK), Carrefour Direnişçisi, Devrimci Hareket, Devrimci Parti, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL), Devrimci Turizm-İş Sendikası (DEV-TURİZM İŞ) Marmara Bölge Şubesi, Dostluk ve Kültür Derneği (DKDER), Ekmek ve Onur, Emegin Gücü Derneği, Emek ve Adalet Platformu, Emekçi Hareket Partisi (EHP), Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP), Genç İşçi Derneği (GİDER), İnşaat Emekçileri Sendikası (İNŞAAT-SEN), İstanbul KHK'lılar Platformu, İşçi Hareketi Koordinasyonu, İşçi Kadın Meclisleri, İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK), İşçinin Kendi Partisi (İKEP), Kaldıraç, Kırmızı Gazete Mağaza Market İşçileri Sendikası (MAĞAZA MARKET-SEN), Mücadele Birliği, Neo-Trend Tekstil Direnişçileri, Proleter Devrimci Duruş (PDD), Sinbo Direnişçisi, SML Etiket Direnişçisi, Sosyalist Dayanışma Platformu (SODAP), Sosyalist Kadın Hareketi (SKH), Tekstil İşçileri Sendikası (TEKSTİL-İŞ SENDİKASI), Tur Assist Direnişçisi, Turizm, Eğlence ve Hizmet İşçileri Sendikası (TEHİS), Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS), Yeni Demokrat Gençlik (YDG)

İşyerlerinde kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin önemi

S. Soysal

Kadına yönelik şiddet işyerinde, evde, sokakta günden güne artarak devam ediyor. Şiddetin bu denli tırmanmasında AKP gericiliğinin 19 yıldır uyguladığı politikaların özel bir rolü var. Toplumsal çürüme ve yozlaşmanın hiç olmadığı kadar yaygınlaştığı günümüzde, dinsel referanslara dayanarak kadını ikincil gören AKP iktidarının politikaları sonucu, kadına yönelik şiddet akıl almaz boyutlara ulaşmış bulunuyor.

AKP iktidarı eliyle tırmandırılmış olsa da kadına yönelik şiddet genel olarak sınıflı toplumun, günümüzde ise bizzat kapitalist sistemin eseridir. Kadının ikincil konumu, her bir toplumsal sistemin sonrakine devrettiği ve bugün kapitalist üretim ilişkilerinin doğal parçası olan toplumsal bir olgudur. Erkek egemenliği de sömürüye dayalı, baskı ve eşitsizlikten beslenen kapitalizmin temel bir özelliğidir. Kapitalist toplumda, yaşamın her alanında kadınlar fiziksel, cinsel, ekonomik ve psikolojik şiddet ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu şiddetin bir biçimi olan kadın cinayetleri ise çok ciddi boyutlara ulaşmış durumdadır.

İŞYERLERİNDE KADINA YÖNELİK ŞİDDET

İşyerlerinde kadınlar şiddetin her biçimi ile karşı karşıya kalıyorlar. İşkollarına göre kadına şiddet farklılıklar arz etmekle birlikte, yapılan araştırmalar, kadınların en çok psikolojik şiddet yaşadıklarını ortaya koyuyor. Cinsel şiddetin oranının da oldukça fazla olduğu tahmin ediliyor. Fakat bir yandan kadınların çeşitli kaygılarla cinsel şiddeti gizleme ihtiyacı duymaları, öbür yandan maruz kaldıkları şiddeti cinsel şiddet olarak tanımlamaları, cinsel şiddetin görünürlüğünü zorlaştırmaktadır.

Kadın emekçiler, şiddeti ağırlıklı olarak kapitalist vb. statüsündeki ve onun hizmetindeki kişilerden görüyorlar. Kadınlar, hizmet üretiminin olduğu işkollarında (örneğin market, havayolları, hastanelerde vs.), hizmeti alan kişilerin şiddetine de maruz kalıyorlar. Aynı statüdeki erkek işçilerin kadın işçiler üzerinde uyguladığı şiddet ise, sınıf bilincinden ve kimliğinden yoksunluğun ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kuşkusuz ki toplum ölçeğinde olduğu gibi, işyerlerinde de şiddet örgütsüzlük-

ten beslenmektedir. Kurlsız ve güvensiz çalışmanın yaygın olduğu yerlerde şiddetin dozajı artmakta, nispeten güvenceli ve sendikalı yerlerde ise şiddet varlığını sürdürmekle birlikte, daha az yaşanmaktadır. Bu kadarı dahi şiddetin panzehirinin örgütlülük olduğu gerçeğini bir kez daha doğrulamaktadır.

İŞYERLERİNDE KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE SENDİKALAR

Sendikalar, işçi sınıfının en temel öz örgütleridir. Fabrikalarda, işletmelerde işçilerin ekonomik, sosyal, demokratik haklarının savunuculuğunu yapması gereken sendikalar, ne yazık ki bu misyonlarını yerine getiremez hale gelmiş durumdadır. Temel hak ve özgürlüklerin yanı sıra kadın işçilere yönelik şiddete karşı mücadelede sendikaların gerçek bir mücadele hattı izlemesinin önündeki en temel engel ise, sendikalara hakim hale gelen bürokratik sendikal anlayıştır.

Bu tabloya rağmen, toplum ölçeğinde kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin yarattığı duyarlılığa paralel olarak, son zamanlarda kadına yönelik şiddet kimi sendikalarda ilerici güçlerin çabasıyla gündem haline gelmekte ve mücadeleye konu edilmektedir.

Kuşkusuz ki İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmek istenmesine karşı ve belirli tarihsel gündemlerde bazı fabrikalarda eylemler gerçekleştirilmesi, bazı sendikaların toplu iş sözleşmelerinde şiddete karşı tedbirlerin yer alması, şiddetin tüzüklerinde yaptırımlara konu edilmesi,

kadın ve erkek işçilere toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin verilmesi anlamlıdır. Örneğin bazı sendikalarda, şiddet uygulayan işçinin ücretinin şiddet mağduru eşe verilmesi, 25 Kasım ve 8 Mart'ın kadın işçiler için ücretli izin sayılması, şiddet uygulayan işçinin iş akdinin feshedilmesi, şiddet uygulayan işçinin (mahkeme kararlarıyla kesinleştiği koşullarda) sendika ve işyeri kurullarında yer almasının yasaklanması gibi yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ancak yapılan eylemler, verilen eğitimler, uygulanan tedbir ve yaptırımlar, şiddete kaynaklık eden sermaye düzenine karşı mücadele ile birleşmediği koşullarda, dar sınırlarda kalmaya devam etmektedir. Daha etkin mücadele, yazık ki gelip işbirlikçi-uzlaşmacı ve erkek egemenliğiyle malul sendikal hareketin mevcut yapısının sınırlarına dayanmaktadır.

İŞYERLERİNDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI NE YAPMALI?

Kadına yönelik şiddeti engellemenin temel yolu, şiddetin maddi zeminin ortadan kaldırılmasıdır. Bunun günümüzdeki adı baskı ve eşitsizlikten beslenen kapitalist düzendir. Ve bu düzen ayakta kaldığı sürece kadına yönelik şiddet de tümden ortadan kalkmayacaktır. Dolayısıyla bu düzeni yıkmaya mücadelesine bağlı şekilde, yaşadığımız toplumda kadına yönelik şiddetin, eşitsizlik ve ayrımcılığın kaldırılması uğruna mücadele, ikincil bir konuma itilen kadınlar için yaşamsal bir önem taşımaktadır. İşyerlerinde şiddetin

önlenmesi için mücadele sınıf mücadelesinin parçasıdır ve kadın işçilerin temel taleplerinden bağımsız değildir. Zira şiddet, sömürden beslenmektedir.

Yukarıda da değindiğimiz üzere şiddete karşı mücadelenin temel şartı örgütlülüktür. İşçilerin tabanda örgütlülüğü ne kadar güçlü ise, bu örgütlülüğün bir parçası olarak kadın işçilerin yer aldığı kadın işçi komisyonları gibi yapılar ne ölçüde yaygın ise, şiddete karşı mücadeleyi örgütlemenin, yaptırımları denetlemenin ve aynı zamanda erkek işçilerin dönüşümünün imkanları da o oranda vardır.

Bununla birlikte, işyerlerinde şiddete karşı somut adımların atılması büyük önem taşımaktadır. Öncelikle, işyerlerinde kadına yönelik şiddete karşı mücadele genel toplumsal mücadeleyle doğrudan ilişkisi ve bağı gözetilerek yürütülmelidir. AKP iktidarı eliyle yürütülen kadına yönelik politikalara karşı çıkmak ve bunun için mücadeleyi yürütmek, işyerlerinde şiddete karşı mücadelenin temel bir gündemidir. Toplum ölçeğinde kadınlara yönelik saldırıların püskürtülmesi, kazanımların korunması ve yeni haklar elde edilmesi mücadelesi işyeri mücadelesinin temel bir parçasıdır. İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi, çocuk istismarını yasalaştıran politikalar, dinsel gericiliğin çok yönlü kuşatması altında kadınların yaşamlarına müdahale edilmesi vs. adımlar, işyerinde kadınlar üzerindeki şiddeti derinleştiren bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla her bir gelişme ve saldırı kadın işçiler için mücadele konusu olabilir.

Halihazırda sendikaların ve ilerici kurumların gündeminde ILO'nun 190 No'lu sözleşmesinin (işyerlerinde çalışma yaşamında şiddet ve tacizin engellenmesi) uygulanması yer almaktadır. Ekim Devrimi'nin ardından, komünizm tehdidi karşısında kapitalist ülkelerde çalışma yaşamını düzenlemek amacıyla kurulan ILO, yıllar sonra, 2019 yılında iş yaşamında şiddet ve tacizi önlemeye dönük olarak 190 No'lu sözleşmeyi imzaladı. Üçlü bileşene (kapitalistler, işçi örgütleri ve kapitalist devletler) sahip ILO'nun 190 sayılı sözleşmesi geçtiğimiz haziran ayında yürürlüğe girdi. Ancak kapitalist devletler, başka uluslararası sözleşmelerde olduğu gibi, bu sözleşmeyi uygulamaktan da geri durmakta ve buna yönelik düzenlemeler yapmaktan imtina etmektedirler. ILO Sözleşmesinin uygulanması ve yasalarda işyerlerindeki şiddete karşı önlemler alınması şiddete karşı mücadelenin elbette önemli bir parçasıdır. Fakat açıktır ki, işçi sınıfının tabana dayalı örgütlenmesi olmadığı ve fiili meşru mücadele geliştirilmediği koşullarda, yasal kazanımlar kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

İşyerleri özgülünde ikinci olarak, sendikacı ya da sendikasız işyerlerinde kadın işçilere yönelik şiddeti engellemeye, tedbirler almaya ve bunun denetlenmesine dönük mücadele, gündelik mücadelenin bir parçası olarak ele alınabilmelidir.

Üçüncü olarak, sendikacı işyerlerinde daha özel olarak bir dizi başlık altında şiddete karşı mücadele temelinde sendikalar zorlanmalıdır. Kadın ve erkek işçilere, cinsiyet eşitliği temelinde eğitimler verilmesi, şiddete karşı işyeri ölçeğinde tedbirlerin alınması ve denetimlerin yapılması, toplu sözleşmelerde şiddete karşı hükümlerin yer alması için sendikalar üzerinde basınç oluşturulmalıdır.

Bu bağlamda örneğin yakın dönem metal grup TİS görüşmelerinde yetkili sendikaların taslaklarına bakmak gerekiyor. Bir önceki sözleşme döneminde sendikalar göstermelik de olsa, kadına yönelik şiddete karşı "kurullar" vb. oluşumlar önermelerine rağmen, bu dönemde bu önerilerini dahi rafa kaldırmışlardır. Ki kadına yönelik şiddetle ilgili işyerlerinde eylemler yapmakla övünen Birleşik Metal Sendikası dahi, "8 Mart'ın kadın işçiler için ücretli izin sayılması" talebi dışında, taslağında kadın işçilerin hiçbir talebine yer vermeye gerek duymamıştır.

Bugün fabrikalarda şiddet, taciz ve mobbing yaygınlaşmasına rağmen, işçilerin öfkesi ve tepkisi de büyüyor. Yakın dönemde Alba Plastik'te işyerinde tacize karşı verilen mücadele başta olmak üzere, bir dizi fabrikada kadın işçilerin içinde yer aldığı direnişler sürüyor. Bu direnişler, bugün işçi sınıfına yürünmesi gereken yolu gösteriyor.

"Taciz üzerinden şov yapıyorsunuz" söylemi üzerine...

Alba direnişçisinden Ekmek ve Gül'e mektup

Merhaba, ben Alba direnişçisi Semra Demirtaş. Direnişimizde iki ayı geride bıraktık. Aşağıdaki metin Ekmek ve Gül'den Dilara ve EMEP'li olduğumu bildiğimiz Sinan Karataş'ın "Taciz üzerinden şov yapıyorsunuz" sözleri üzerine 25 Eylül tarihinde Ekmek ve Gül'e ilettiğim mektup. Bu mektup uzun süre yanıtızsız kaldı, sorduğumda değerlendirildiği söylendi. İlk başta herhangi bir özür dilenmedi, hatta duyup da soranlara inkar edildiğini duyduk. Ardından Dilara isimli kadın arkadaşın görüşmek istemesini söylemesinin üzerine görüştük. Özür dilediğini söyledi ama aşağıda anlattığım olayın yaşanmadığını, cümlelerin kesinlikle söylenmediğini ifade ederek inkâr etti.

Fabrikalarda yaşanan tacize karşı verdiğimiz bu mücadeleye, direnişte tacize karşı yükselttiğimiz sese omuz vermesini beklediklerimiz şov olarak niteliyor. Ekmek ve Gül'e mektup yazdıktan sonra görüşmede Dilara özür diledi ama yine inkar devam etti. Oysa beklentim şuydu, olayın muhatabı Sinan ve Dilara'ya içinde bulunduğu kurumlar tarafından bir yaptırım uygulanmalıydı.

Bu yaşadığımızın, sarf edilen sözlerin üzeri kapanmasını, sizlere yazdığım mektubu iletelim. Yorum size kalsın.

**

Merhaba, ben Alba direnişçilerinden Semra Demirtaş. Bugün direnişimizin 40. günü. Direniş sürecinde yaşadığım, özür beklediğim ve beni çok etkileyen olumsuzluklardan birini sizinle paylaşmak istiyorum. Olayı yaşadığım kişiler EMEP'li olduğumu söyleyen Novares baştemsilcisi Sinan Karataş ile Evrensel, Ekmek ve Gül için röportaj yapan Dilara isimli kadın arkadaşır.

Bir gün işten çıkarılan arkadaşlarımdan Ender Konar ile birlikte onlarla direniş ve yaşanan süreçler üzerine görüşmeye gittim. Bu görüşmede ikisi de "Taciz üzerinden şov yapıyorsunuz", "Taciz meselesini şov çevirdiniz" şeklinde cümleler sarf ettiler. Bir kadın işçi olarak, tacize karşı mücadele etmenin gücünü yaşarken bu tarz yaklaşımlar kırıcı ve yıpratıcı oluyor.

Mücadele etmek, bunu ifade etmek insana bir güç veriyor ama yine de bu toplumda bir kadın olarak tacize uğra-

miş olmanın, bunu sürekli anlatmanın, herkesin duymasının ağırlığını, zorlanmasını yaşadım. Biri Petrol İş Sendikası'nın işyeri temsilcisi diğeri sol bir yayın adına muhattap olan biri olunca yaşadığım sadece kendi sınırında değil işçi ve kadın mücadelesi açısından genel bir kaygıya dönüştü. Bu cümleler böyle kolayından söyleniyor ama aynı muhabir kadın arkadaş taciz olayı üzerinden röportaj yapmaktan da geri durmuyor. Kendisini emekten yana, kadın mücadelesinin içinde olduğunu söyleyenlerin omuz vermesi yerine bu tarz konuşmalarda bulunması işçilerin ve kadınların mücadelesine zarar verir.

O gün kendilerine verdiğim cevapta devam edeyim. Ben iki çocuk annesi bir kadıyım. Ne böyle bir olayı yaşamak ne de anlatmak kimsenin hoşuna gitmeyeceği gibi benim de hoşuma gitmiyor. Biz kadınların fabrikalarda da, toplumun her yerinde de maruz kaldığı birçok sorun var. Taciz de bunlardan biri. Ve ifade etmemiz çok zor. Çoğu kadın yaşadıklarını anlatamıyor, ifşa edemiyor. Bir yandan toplumun bakışı, bir yanda kadına dair önyargılarla uğraşmak kadınları suskunlaştırıyor. İşyerinde yaşanan olaylarda bizi en çok susturan neden işten atılma kaygısı oluyor. Ama ben ve arkadaşlarım bunlara rağmen sesimizi yükselttik, birbirimizden güç aldık.

Bizler Alba'da yaşanan sorunların çözülmesi için uğraşan, sendikalaşma çalışması yürüten işçilerdik. Fabrikada yoğun bir şekilde taciz ve mobbing vardı. Son aylarda neredeyse tüm kadınları rahatsız eden Zekeriya Bursa isimli

işçiye tepkimizi koyduk. Tüm vardiya "tacizci ile çalışmak istemiyoruz" dedik. Hemen ertesinde işten atıldık, hatta tacizciden önce atılanlardayım. Tek tek şikayet ettiğimizde hiçbir çözüm olmadı. Yine bir arkadaşımızın Zekeriya Bursa'nın tacizine maruz kaldığı sırada, artık bu sorun son bulsun diye hep birlikte 14 Ağustos'ta orta meydana toplanıp, vardiya amirini çağırıp yaşadıklarımızı anlattık.

16 Ağustos'ta ifadelerimiz alındı, kameralar izlendi. Kameralarda tespit edildi, gerekeni yapacağız denildi. 17 Ağustos günü işten çıkarıldık. Dediğim gibi tacizci değil biz çıkarılmıştık. Bunun üzerine arkadaşlarımız tepki gösterdi, ancak bunun sonrasında o gün öğlen gibi tacizci işten çıkarıldı. Alba'da taciz yıllardır yaşanan ve tüm şikayetlere rağmen çözülmeyen bir sorun. Zekeriya Bursa tarafından yaşananlar en yoğun taciz olayıydı. Yaşadıklarımızdan sonra öğrendik ki Zekeriya Bursa'nın bizim vardiyaya gelmesi farklı bir vardiyadan kadın işçinin şikayeti üzerine olmuş.

Tek tek olunca çözülmeyince hep beraber "tacizci ile çalışmak istemiyoruz" dedik. Herhangi bir özür dilenmediği, hatta duyup da soranlara inkar edildiğini duyduğumdan Ekmek ve Gül'e kendim anlatmak istedim.

Aynı zamanda Sinan Karataş ve Dilara ile ilgili gerekeni içinde bulunduğu kurumların yapmasını da talep ediyorum.

25 EYLÜL 2021-CUMARTESİ
PETROL İŞ ÜYESİ ALBA DİRENIŞÇİSİ
SEMRA DEMİRTAŞ

Her biçimiyle reformizm, devrimci siyasal mücadele açısından her zaman önemli bir sorun olagelmış, bir düşünsel ve siyasal akım olarak devrimin aşılması gereken temel engellerinden birini oluşturmuştur. Reformizmin devrimci siyasal mücadele bakımından bu özel önemi nereden gelmektedir?

Öncelikle genel hususlardan başlayalım. Kurulu düzen zemininde hareket eden reformizm, bu konum ve kimliği ile doğası gereği devrimin tam karşıtıdır. Genel planda devrimcilik ile reformculuk, temelden farklı iki konum ve kimlik, birbirine taban tabana zıt iki ayrı dünya görüşüdür. Bunun temelinde ise doğal olarak bir sınıfsal konum farklılığı vardır.

Dolayısıyla reformizm bir rastlantı ya da yanlış değil, fakat tamı tamına sınıfsal bir olgunun düşünsel ve politik bir yansımasıdır. Reformist akımlar her zaman son tahlilde kendilerine denk düşen belirli sınıfsal konumların ürünü olmuşlar, politika sahnesinde bu konumlara uygun düşen çıkarların, bunun ifadesi düşünce ve politikaların temsilcisi ve taşıyıcısı olarak hareket etmişlerdir.

Modern burjuva toplumunun iki temel sınıfını oluşturan burjuvazi ile işçi sınıfı arasında kalan toplumsal tabakalar, farklı türden reformist akımların yeşerdiği heterojen bir toplumsal zemin oluştururlar. Bu çerçevede işçi sınıfının burjuvulaşmış kesimi olarak işçi aristokrasi ve bürokrasisinden, farklı kesim ya da katmanlarıyla küçük ve orta burjuvaziden sözedilebilir. Bu toplumsal katmanlar, politik mücadele sahnesine kendi sınıfsal konum ve çıkarları üzerinden bir ölçüde olsun bağımsız olarak çıkmak eğilimi ve davranışı gösterdikleri belirli durumlarda, bu kendini ideoloji ve politikada her biçimiyle reformizm olarak gösterir.

Kuşkusuz bu aynı toplumsal katmanlar, özellikle de küçük ve orta burjuvazinin belirli kesimleri, salt reformizme değil, uygun tarihi-kültürel koşullarda, hele de egemen burjuvazinin gerici hesaplarına alet oldukları ölçüde, gericiлик, faşizm, ırkçılık, dincilik vb. eğilimlere de toplumsal dayanak oluşturabilirler. Ama biz burada onların herşeye rağmen kendi gerçek çıkarlarına dayalı eğilimleriyle ilgiliyiz, ki bu daha çok kendini reformizm olarak gösterir.

Tüm bu toplumsal kesimler özel mül-

kiyet zemininde bulunurlar ve bu nesnel konum onları düzenle cepheden karşı karşıya gelmekten yapısal olarak alıko-yar. Muhalefetlerinin sınırını, kendi istek ve çıkarlarını kurulu düzenle bağdaştır-mak oluşturur. Düzenle uzlaşma konu-mu, daha doğrusu zorunluluğu, buradan gelir. Nitekim her biçimiyle reformizm, temelde kurulu düzenle uzlaşma ve olanaklı olduğu ölçüde, kendi solundaki güçleri de kurulu düzenle uzlaştırma ko-num ve çabasının bir ifadesidir.

Reformizmin bu konum ve niteliği, onunla etkili bir mücadelenin önemini kendiliğinden ortaya koyar. Reformizm bir uzlaşma ve uzlaştırma ideolojisi ve politikası olduğuna göre, kurulu düzeni temellerinden alaşağı etmek ideoloji ve programının ifadesi olarak devrim, ancak bu engeli bertaraf ederek amaç ve hedeflerine ilerleyebilir.

Devrimcilik ile reformculuk ilişkisi, genel ilkesel konum farklılığının ötesinde, her günkü mücadele açısından ayrıca son derece pratik bir mahiyet ve önem taşır. Genel siyasal mücadele içinde devrimcilik ile reformculuk, devrimci kimlik ile reformist kimlik, devrimci akımlar ile reformist akımlar, kaçınılmaz ve sürekli bir biçimde yan yana düşer, çoğu durumda da karşı karşıya gelirler. Zira reformizm de kendi sınırları içerisinde kurulu düzene bir muhalefet akımdır. Düzenin aşırılıklarını törpüleme, onu belli sınırlar

içinde katlanılabilir hale getirme arayışı ve çabasıdır. Bu işleviyle de günümüz toplumunda genellikle işçi sınıfı ve emekçiler üzerinden güç olmaya çalışır. Bir burjuva ya da küçük-burjuva sınıf eğilimi olarak muhalefeti için gerekli gücü ve desteği buradan, işçi sınıfı ve emekçi katmanlar içinde oluşturmaya ve siyasi yaşamda buradan tutunmaya çalışır.

Reformizmin işçi sınıfı ve emekçilere bu yönelimi, aynı zamanda onun kurulu düzen hesabına aldattıcı ve sapırtıcı misyonundan da gelir. İşçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesini düzen sınırlarına hapsedmek, kitleleri düzenin temellerine yönelecek her türden mücadeleden alıkoymak, her zaman reformizmin temel bir tarihsel-siyasal misyonu olmuştur. Bu yapıyla o, kurulu düzenin hizmetindedir ve bu yönüyle o, düzenin egemenleri tarafından, hele de belirli tarihi koşullarda, özenle korunur, kollanır, teşvik edilir. Bu da reformizmin, ona karşı sistemli ve başarılı bir mücadelenin, devrimci sürecin kaderi bakımından taşıdığı çok özel önemi ayrıca ortaya koyar. Tüm tarihsel deneyimin bütün açıklığı ile gösterdiği gibi, devrimci sürecin başarıyla geliştirilmesi ve bunun zirvesi olarak devrimin zaferi, her türden reformist-oportünist akım alt edilmeksizin, onların işçi sınıfı ve emekçileri üzerindeki etki ve denetimi kırılmaksızın olanaksızdır.

Bu genel hususların ötesinde refor-

mizm sorunu, günümüz devrimci siyasal mücadelesi açısından ayrıca güncel bir öneme de sahiptir. Sorunun bu yanına iki ayrı yönden işaret edilebilir. Bunlardan ilki, girmekte olduğumuz yeni tarihsel döneme ilişkindir ve sorunun önemi bu yapıyla evrensel düzeyde, yani dünya ölçüsündedir. İkincisi ise, ilkinin de bir uzantısı olarak, Türkiye sol hareketinin köklü reformist geleneği ve solun bugünkü tablosu içinde reformizmin ezici ağırlığıdır.

İlkinden başlarsak; bilindiği gibi, partimizin insanlık tarihinin geride kalan yakın dönemine ve halen girmekte olduğu yeni döneme bir bakışı var. Geçen yüz-yılın ‘80’li yıllarından itibaren ve dünya ölçüsünde, devrim dalgasının dibe vurduğu ve burjuva gericiliğinin şaha kalktığı bir özel tarihi evreye girdi insanlık. ‘89 çöküşü’ buna yeni bir güç, görülmemiş yeni boyutlar kazandırdı. Toplumsal durgunluk ve siyasal gericilikle belirlenen ve yaklaşık otuz yıla yayılan bu karanlık dönemde baskı, sömürü ve soygun politikaları sınırsızca uygulandı. İşçi sınıfı ve emekçilerin yüzüylü aşkın mücadelelerle biriktirdiklerinin çok büyük bir bölümü yok edildi ya da gaspedildi. Fakat kapitalizmin onulmaz içsel çelişkilerinin sonucu olarak sistem böylece son derece ağır sorunlar biriktirdi ve bunlara eşlik eden büyük sosyal gerilimleri hazırladı. Ve şimdi artık, bunun ilk sonuçlarını kendi-

Reformizm ve devrim

ni ortaya koyduğu bir yeni tarihi evrenin eşliğinde, belirli bir anlamda da içindeyiz.

Eğer yeni bir tarihi evrenin eşliğindeysek ve bunun bir uzantısı olarak yeni bir devrimler dönemi gelecekse, bu durumda reformizme karşı ideolojik, politik ve pratik bakımdan çok yönlü bir hazırlık içerisinde olmak hayati önemde bir gereklilik olarak çıkar karşımıza. Zira devrimler tarihi üzerinden, güçlü ve etkin olması durumunda, reformizmin devrimin olanaklarını nasıl kolayca boşa çıkardığını biliyoruz. Birinci emperyalist dünya savaşı sonrası Almanya, bu geçreğin de klasik ve de trajik bir örneği oldu. Savaşın yıkıma uğrattığı Alman burjuva toplumu, tam da sosyal-demokraside temsil edilen reformizm sayesinde, toplumsal devrim frtncesinden kendini koruyup yeniden toparlayabildi. Tersinden ise Rusya örneği var. Eğer Rusya’da alabildiğine güçlü küçük-burjuva reformizmi karşısında güçlü bir devrimci sınıf partisi olmasaydı, Sosyalist Ekim Devrimi olanağı da boşa çıkmış olurdu. Kıran kırana bir mücadeleyle zar zor üstesinden gelinebilmiştir reformizmin ve Ekim Devrimi ancak böylece zafere ulaşabilmiştir. Oysa Almanya’da, işçi sınıfı devrimci bir inisiyatifle defalarca ayağa kalktığı halde, güçlü ve örgütlü reformizm bunu her seferinde boşa çıkarmayı başardığı, tersinden ise devrimci sınıf önderliği bu engeli aşabilecek güç ve yeteneği ortaya koymadığı için, büyük tarihsel önemi olan bir toplumsal devrim imkânı heba olmuştur. Fakat Almanya’da toplumsal devrimin zaferi demek, o çağda, 1920’lerde, insanlık tarihinin seyrinin tümden değişmesi demektİ. Almanya’da muzaffer bir toplumsal devrim, Almanya’da sosyalizm, Avrupa kapitalizmi için sonun başlangıcı, Avrupa üzerinden muhtemeldir ki dünya kapitalizminin de görünen sonu demek olacaktı. Almanya örneği her biçimiyle reformizmin belirli tarihi koşullarda toplumsal devrimin en büyük engeline dönüşebildiğini bütün açıklığı ile göstermiştir. Sosyal-demokrasi şahsında reformizmin Almanya’da oynadığı bu karşı-devrimci rolün, aynı dönem içinde öteki bir dizi ülkede de (İtalya, Avusturya, Macaristan, Polonya, Finlandiya vb.) yaşandığını biliyoruz.

Sonuç olarak, insanlığın yeni bir devrimler dönemine doğru yol alıyor olması,

devrim ile reformizm arasındaki her türden ayrıma ve bunun gerektirdiği mücadeleye apayrı bir anlam ve önem kazandırmaktadır. Sorun artık dünya genelinde çok daha acil, çok daha önemli, çok daha somut, çok daha elle tutulur hale gelmektedir.

Fakat bu görevin asıl kapsamı ve dolayısıyla çok özel önemi, ancak geride bırakmakta olduğumuz özel tarihsel evreden bugüne kalan düşünsel ve politik tortunun gücü üzerinden tam olarak değerlendirilebilir. Eğer neredeyse otuz yıl süren uzun bir sosyal durgunluk ve siyasal gericilik döneminden bahsediyorsak, üstelik bu aynı dönemde “sosyalizmin tarihi yenilgisi” olarak sunulan büyük yıkılışlar da yaşanmışsa, bu durumda bu, tam da bu dönemde devrimden, ona dair her türden düşünceden de köklü kopuş ve kaçış anlamına gelir. Bunun bir yansıması olarak da her türden oportünist-reformist düşüncenin, bin bir kılık içinde, devrim ve sosyalizm adına ortada kalan her neyse artık, ona büyük ölçüde egemen olması anlamına gelir. Nitekim günümüz dünyasında sosyalizm iddialı solun büyük bir bölümünün genel tablosu budur. Dolayısıyla son birkaç onyıllın sosyalizm ya da Marksizm adına biriktirdiği o büyük düşünsel tortu süpürülüp atılmadan, onun bugünün sol siyasal akımlarında cisimleşmiş biçimleriyle kapsamlı bir hesaplaşmaya girilmeden, yeni döneme, gelmekte olan yeni devrimler dönemine gereğince hazırlanmaktan da söz edilemez.

Dünya ölçüsünde önem taşıyan bu genel görev alanından Türkiye’ye, ülkemizin kendine özgü durumuna geçiyoruz. Bu çerçevede karşı karşıya bulunduğumuz en temel olgu, Türkiye sol hareketinin son kırk yıllık evrimi ve dolayısıyla bugünkü tablosudur. Türkiye sol hareketinde onun kendine özgü tarihinden gelen çok güçlü bir reformist gelenek olduğunu biliyoruz. Bu daha baştan, daha çıkış evresinde solu belirleyen bir nitelik olmuştur. Türkiye’de sol daha çıkışında ideolojik-politik yönden Kemalist hareketin gölgesinde şekillenmiş, pratikte planda onun yedeğinde hareket etmekten kurtulamamış, böylece devrimci iktidar perspektifi ve yöneliminden yoksun kalmış, dolayısıyla devrimci bir konum kazanamamıştır. Buradan gelen ve etkili

bugün de süren güçlü bir reformist damar var Türkiye solunda. 1951’deki tasfiyeye kadar solun neredeyse tek temsilcisi konumundaki TKP’nin durumu ve konumu aşağı yukarı budur.

1960’lı yıllar, hep vurgulandığı gibi, Türkiye solu için yeni bir tarihi dönemin başlangıcıdır. Türkiye’de modern sınıflaşmanın sosyal sonuçlarının kendini ortaya koyduğu, işçi sınıfı ve emekçiler içinde toplumsal uyanışın büyük bir güç kazandığı, solun bu zeminde ilk kez olarak kiteselleştiği, güçlü bir toplumsal meşruiyet kazandığı bir dönemdir bu. Fakat bu son derece elverişli toplumsal ortama rağmen tüm ‘60’lı yıllar boyunca düzen sınırlarının devrimci çizgide aşılamadığı da bu aynı gerçeğin öteki yüzüdür. Aralarında belli bakımlardan önem taşıyan farklılıklar olsa da bir bütün olarak dönemin başlıca sol akımları devrimci konum ve kimlikten yoksun idiler. Tümünde kurulu düzeni, bizzat onun kendi kurumlarına dayanarak, kendi sınırları içinde reforme etme ya da sözümona bu yolla değiştirme çizgisinde hareket ediyorlardı. Kimisi bunu anayasal yoldan, o günün mevcut anayasasına dayanarak parlamenter yolla, kimisiyse ordu ve bürokrasiye dayanarak darbeci yolla gerçekleştirmek bakışı, niyeti ve pratik çabası içindeydi. Burjuva ve küçük-burjuva sosyalizminin ortak paydaları reformizm olan farklı temsilcileri vardı, fakat devrimcilik ya da onun örgütlü ifadesi olarak herhangi bir devrimci parti yoktu.

Türkiye’de devrimcilik, henüz kaba ve ilkel biçimiyle de olsa, ilk kez olarak ‘71 Hareketi’nin şahsında doğmuş ve 12 Mart yenilgisinin hemen ardından ‘70’lerde farklı biçimlerde serpilme imkânı bulmuştur. ‘70’li yılların ikinci yarısında bu ülkede çok sayıda parti, grup, örgüt vardı ve hemen tümü de birbirinden daha devrimci olmak iddiasında idi. O günün Türkiye’sine damgasını vuran büyük toplumsal mücadeleler ile dünyada devrim dalgasının hala sürüyor olması, bunun maddi ve moral zeminiydi. Ama bu, aynı zamanda o günün toplumsal bir geçiş sürecindeki Türkiye’inde, küçük-burjuvazinin hala etkin bir devrimci inisiyatif gösterebilmesini olanaklı kılan özel tarihi koşulların bir sonucuydu. Tam da baskın durumdaki bu sınıfsal kimlikten dolayı, dönemin devrimciliği ideo-

lojik ve pratik yönden yapısal zaaflarla yüz yüzeydi, özellikle ideolojik dokusu yönünden reformizme karşı fazlasıyla zayıftı ve nitekim tüm bu yapısal zaafların sonuçları çok geçmeden görüldü.

‘80’li yıllara girişle birlikte durum temelden değişti. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de, devrimden kaçış etkin bir genel eğilim halini aldı. Dahası Türkiye’de bunu 12 Eylül şahsında ezici bir karşı-devrim saldırısı tamamladı. Devrimci hareket ağır ve kolay bir yenilgi aldı. Bu beraberinde tasfiyecî bir ideolojik kırılma ve örgütsel dağılma getirdi. ‘70’li yıllarda Türkiye’de devrimciliği temsil eden ana siyasal akımlar, ideolojik ve sınıfsal kimliklerinden gelen yapısal zaaf ve zayıflıkların da bir sonucu olarak, 12 Eylül’ün ardından ideolojik ve örgütsel bakımdan kapsamlı bir tasfiyeci süreç girdiler. Devrimci kimlikten köklü bir şekilde koptular ve böylece solda reformist akım yeniden güçlü bir şekilde temsil edilmeye başlandı. Gerçekte ‘70’li yıllar Türkiye’sinde de güçlü bir reformist akım vardı, daha çok Sovyet revizyonizmi çizgisindeki parti ve gruplardan oluşan... Bu akım ‘89 çöküşünün ardından büyük ölçüde dağıldı. Yarattığı boşluğu ise yeni türden reformist akımlar, tasfiyecî süreçler içerisinde devrimcilikten kopan parti ve gruplar doldurdu.

Başlangıçta işleri yine de bir parça zordu; zira utanç verici bir kolay yenilginin ardından devrimcilikten, devrimci düşünce, örgüt ve pratiklerden kopuyorlardı. Bu ise herşeye rağmen ayakta kalan ve devrimcilikte ısrar eden güçler karşısında onları moral açıdan eziyordu. Kaldı ki o günün, ‘80’lerin sonu ve ‘90’lı ilk yılların Türkiye’si, hala da devrimci umutların korunabildiği bir toplumsal atmosfer içindeydi ve bu, ‘89 çöküşünün yıkıcı etkisini bir süre için de olsa sınırılıyordu. Oysa gelinen yerde, bugünün Türkiye’sinde, reformist akımlar artık fazlasıyla rahatlar ve dahası önemli bir güç durumundadırlar. Zira ‘90’lı yılların ortalarına kadar hala da nispeten güçlü olan, önemli ideolojik ve moral değerleri temsil eden devrimci grupların neredeyse tümü de, umut kırıcı bir görünüm kazanmış bulunan genel toplumsal atmosferin de olumsuz ortamında ve devletin sistematik saldırıları sonucunda, ‘90’lı yılların ikinci yarısında, ideolojik-poli-

H. Fırat

tik ve örgütsel bakımdan tasfiyeci bir akıbetle yüz yüze kaldılar. Böylece reformist hareket yeni bileşenlerle genişledi, devrimden kaçışın bu genelleşen ortamında, belirgin bir rahatlık ve bu manada önemli bir özgüven kazandı. Halen de durum budur.

Bugünün Türkiye'sinde solun genel tablosu bir reformist akımlar çeşnisinden oluşmaktadır. Devrimden kaçış neredeyse genel bir eğilim haline gelmiş durumdadır. Bundan beş-on yıl önce savunulmayan ya da yapılamayan şeyler bugün artık şaşırtıcı bir rahatlıkla savunuluyor ve yapılıyor. ÖDP'nin, TKP'nin, EMEP'in, Halkevleri'nin ne olduğu iyi kötü belli, yılların reformist parti ve grupları bunlar. Yeni bir oluşum olarak HDP ise, onlardan bir farkı olmak bir yana, ideolojik konum ve söylemleriyle onların bile çok çok gerisindedir. Ötekiler

hiç değilse lafzda da olsa hala Marksizm'e ve devrime bağlı görünmeye çalışıyorlar, sınıflardan, sınıf mücadelesinden, devrimden söz ediyorlar. HDP'de bu bile yok.

İdeolojik-politik ilhamını İmralı sonrasının Abdullah Öcalan'ından alan bu oluşum, kendi ifadesiyle, "radikal demokrasi" çizgisindedir. Bu da burjuva demokrasisi-

nin bir varyantı, liberal demokrasi'nin derinleştirilmiş hali, bu anlamda "radikal"i olmakla aynı anlama gelmektedir. Kendine liberal burjuva demokrasisinin radikal biçimini bir dünya görüşü olarak seçen ve bu çerçevede de hedefi kurulu düzeni demokratikleştirmek olarak tanımlayan bu oluşumun bünyesinde, düşünün ki düne kadar devrimci olarak kabul edilen ve halen de kendini öyle sunan ya da sanan gruplar da var.

HDP Kuruluş Kongresi'ne Abdullah Öcalan'ın gönderdiği mesaj, bir bakıma durumu en veciz biçimde özetlemiştir. Bayrağı Mahir'den devraldığını ve artık HDP'ye devrettiğini söyleyen Öcalan, ardından ekliyor: Geride kalan kırk yıl devlete isyan dönemiymiş, şimdiyse artık devlet ile nitelikli müzakereler dönemindeyiz! Öcalan'ın bu sözleri bir ideolojik çizgi, bir program niteliğindedir, bunu önemle gözönünde bulundurmak gerekir. Burada temelli bir bakış açısı sorunu var, Abdullah Öcalan'ın bütün bir dünya görüşünü kesen. Devletle nitelikli pazarlıklarla ne amaçlanabilir, bununla en fazla nereye varılabilir? Devletin etki alanını sınırlayıp, demokrasi'nin etki alanını genişletme durumuna! İşte "radikal

demokrasi" dedikleri de tamı tamına budur. Bu, Kautsky'nin devlet ve demokrasi sorununa bakışının güncel bir versiyonudur. Avrupa'da tarihsel olarak sosyal demokrasi'nin bir dönemler az çok başarıyla yaptığı da tamı olarak budur. Bu çizgi o ünlü "demokrasi'nin sınırlarını genişletme", "ileri demokrasi"ye ulaşma çizgisidir. '70'li yılların revizyonist akımlarının zamanında çok iyi bilinen, şimdilerde unutulmuş görünen çizgisi...

Burada artık devlet yıkıcılığı yok; oysa bir sınıf egemenliği sistemi olan mevcut devlete karşı yıkıcı tutum, devrimciliğin olmazsa olmaz koşuludur. Solun yakın geçmişindeki devrimciliğinin temel yönü de buydu zaten. Yapısal ideolojik-sınıfsal zaafarla malul bir harekettir '71 Devrimci Hareketi. Ama Türkiye'de o güne kadar yapılmayan bir şey yapılmış, devlete onu

yıkma üzere silah çekilmiştir. Ve bu, tam da kurulu düzeni yıkmak iddiası ile yapılmıştır. Bütün zaafalarına rağmen '71 Devrimci Hareketi şahsında bu söz söylenmiş ve bu doğrultuda eyleme girişilmiştir. Aradan geçen kırk yılın ardından şimdilerde neden sözediliyor, içlerinde devrimcilik iddiasını hala da taşıyan grupların da olduğu bir

kuruluş kongresinde? Devletle nitelikli müzakerelerden! O müzakereler ki halen de yalnızca devletin en karanlık ve kirli bir kurumu üzerinden sürdürülüyor, aradan geçen yıllara rağmen ne olup bittiğini de hala kimse bilmiyor.

Günümüz koşullarında sol hareketi böyle olan bir ülkede reformizme karşı mücadele güncel olarak ayrıca özel bir önem taşıyor demektir. Çünkü reformist parti ve gruplar yazık ki halen bu ülkede sola akan potansiyelin çok önemli bir bölümünü kendi denetimleri altında tutuyorlar. Ve bunlar kitlelerin karşısına sol adına, herşeye rağmen sosyalizm adına, devrim adına çıkıyorlar. Böyle çıktıkları içindir ki etkili oluyorlar. Böylece sizin devrimci bir çizgide birleştirip devrimci sürece kanalize etmeniz gereken güçleri reformist bir çizgide bloke edip, gerisin geri kurulu düzenin çarkları arasında eritiyorlar.

Bütün bunlardan çıkan sonuç, reformizme karşı çok yönlü ve etkin bir mücadelenin olağanüstü güncel önemidir.

(7-8 Aralık 2013 tarihinde verilmiş bir konferansın kısaltılmış kayıtlarıdır...)

Ekim, Sayı: 295, Şubat 2015

Paris Katliamı'nın 60. yılı

Fransa'nın başkenti Paris'te, 17 Ekim 1961 Paris Katliamı'nda öldürülen Cezayirli anıldı. 60. yıldaki anmaya, bugünlerde Cezayir'le yaşanan gerilimi düşürmek için katılması beklenen Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron da katıldı. Devletin bu katliamdaki rolüne ve katliamda rolü olan devlet yetkililerine değinmekten kaçınan Macron, katliamı "eşi benzeri görülmemiş bir olay" olarak nitelemekle yetindi.

17 Ekim 1961'de sayıları 40 bini bulan Cezayir kökenli göçmen, ırkçılığı ve Fransa'nın Cezayir'deki sömürgeciliğini protesto etmek için bir yürüyüş düzenlerler.

TARİHE GEÇEN PARIS KATLIAMI

5 Ekim 1961'de Paris ve civarını kapsayacak şekilde Cezayirli için gece sokağa çıkma yasağı ilan edilir. Karar, Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşçıları ile dayanışmayı engellemek için polis ve valilik tarafından alınmıştır. 40 bin civarında kadın, erkek ve çocuk bu ırkçı dayatmayı protesto etmek ve Cezayir Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile dayanışmak için, 17 Ekim 1961 gündüzünde, Paris'in yağmurla ıslanmış sokaklarında yürüyüşe geçerler.

Fransız polisi, barışçıl başlayan yürüyüşe vahşice saldırır ve boyutları bugüne kadar resmi olarak hala saklanan bir büyük katliam gerçekleştirir. Bu katliam tarihe "Paris Katliamı" olarak geçer. Katliamda kimi kaynaklara göre 300, kimi kaynaklara göre 400, kimi kaynaklara göre ise çok daha fazla gösterici polis tarafından katledilir. "Devlet aklı"nın kararı ile saldırı emri, Nazi işbirlikçisi olarak nitelenen Paris Polis Müdürü Maurice Papon tarafından verilmiştir.

Bir kısmı hala hayatta olan görgü tanıkları, Paris'in Seine Nehri'nin o gün kan aktığını söylüyorlar. Tıpkı 1938 Dersim Katliamı'nda Munzur Çayı'nın kan aktığı gibi. Günlerce Seine Nehri'nden cesetler çıkarılır. Günler sonra Seine Nehri'nden çıkarılan en genç ceset, hayatının henüz başında ve sadece 15 yaşındaki bir çocuğa aittir. Yoldan geçen ve polisin vahşice saldırısına sessiz kalmayıp "Katil polis, faşistler" diye bağırınların üzerine yürüyen ve copleyan

polisleri "Hayır, beyazları değil" diye bağırarak durduran polis amirlerine şahitlik etti o gün, Paris'in ıslak sokakları.

Katliamda öldürülenlerin yakınlarının tüm çabalarına rağmen, Fransa devleti bu katliamı görmezden geldi ve boyutlarını gizledi. Tarihçilerin "Fransız devleti, bu katliamın boyutlarını gizledi ve üzerini hep örtmeye çalıştı" tezi, katliamda öldürülenlerin yakınlarının iddialarını doğruluyor zaten.

Fransa devleti, ancak 37 yıl sonra, ilk defa 1998'de Paris Katliamı'nda 40 kişinin "öldüğünü" resmen kabul etti. Bu açıklama üzerine, tarihçi Jean-Luc Einaudi, gösteriye müdahale emrini veren Papon'a karşı 1999'da dava açar ve kazanır. Böylece katliamın kasıtlı yapıldığı ve bir devlet katliamı olduğu resmileşse de Fransa'nın derin devleti Paris Katliamını hala resmi olarak tanımış değil.

O gün yürüyüşe katılanlardan 14 bini aşkın kişi tutuklanmıştı. Hala hayatta olan tanıklar, "Coplarla, demir çubuklarla, tüfek dipçikleriyle, ellerine geçen her şeyle vuruyorlardı. Bizi otobüslerle Vincennes'teki bir kampa götürdüler. Çoğumuz kan içindeydik. Başımızdan, ellerimizden, sırtımızdan, kulaklarımızdan kanlar akıyordu. Biz orada dört gün, koyun gibi üst üste kaldık. Tek kelime ile korkunçtu yaşadıklarımızı" diye anlatıyorlar katliamı.

17 Ekim 2001'de Paris'in solcu Belediye Başkanı Bertrand Delanoë tarafından, katliamda ölenlerin anısına, Seine Nehri üzerindeki Saint Michel Köprüsü'ne bir anıt dikilse de Fransa devletinin bu katliamı resmi olarak tanımama tutumu değişmedi. Keza Fransa Cumhurbaşkanı Macron 16 Ekim Cumartesi günü düzenlenen 60. yıl anmalarına katılmasına ve katliamı "korkunç bir olay" nitelemesine rağmen, katliamda Fransız devletinin doğrudan sorumlu olduğunu dile getirmeyi.

17 Ekim 1961 Paris Katliamı'yla olduğu gibi, tarihindeki diğer katliamlarla da yüzleşmekten kaçan Fransa, Cezayir'deki sömürgeciliği döneminde (1830-1962) işlediği soykırımda katlettiği Cezayirli direnişçilerin kemiklerini Paris'teki "İnsanlık" Müzesi'nde (Musée de l'Homme) sergilemeye devam ediyor.

NATO'nun Rusya ile çatışma hazırlıkları

NATO savunma bakanları 21 Ekim'de Brüksel'de toplantı yaptılar. İttifak, Avrupa ve Kuzey Atlantik bölgesinin savunması için yeni bir kapsayıcı planı kabul ettiğini açıkladı. Plan, Rusya'nın olası saldırılarına ve aynı zamanda devam eden terör tehdidine nasıl tepki verileceğini tanımlıyor ve "Soğuk Savaş"ın sona ermesinden bu yana türünün ilk kapsamlı planı olduğu iddia ediliyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg bakanlar toplantısından sonra yaptığı açıklamada, "Daha iyi ve modernize edilmiş planlarla ittifakımızı daha da güçlendiriyoruz." dedi.

NATO'nun yeni savunma ve caydırıcılık gereksinimleri doğrultusunda bakanlar, kabul edilen stratejik planı uygulamak için gerekli olan askeri yeteneklere ilişkin dört yıllık planları kabul ettiler. Bu, hava sahası savunması, siber yetenekler ve keşif kapasitelerini kapsıyor. Stoltenberg, "müttefiklerin daha ağır silahlarla ve en son teknolojiyle donatılmış, yüksek operasyonel hazırlığa sahip olmaları gerektiğinin" kabul edildiğini belirtti. Bu da savunma harcamalarında daha fazla artış gerektirmektedir.

Stoltenberg ayrıca NATO üyelerinin gelecek yılın ortasına kadar savunma teknolojilerine bir milyar euroya kadar yatırım yapmak istediklerini duyurarak, "Yeni inovasyon fonu, Müttefiklerin güvenliğimiz için hayati öneme sahip

olacak en son teknolojileri ve yetenekleri kaçırmamalarını sağlayacak" dedi.

Batılı diplomatlar, Rusya'nın yeni silah sistemleri geliştirmesi ve askeri birliklerini ve silahlarını NATO'nun dış sınırlarına yaklaştırması nedeniyle "Avrupa-Atlantik Bölgesi'nde Caydırıcılık ve Savunma Kavramı" ve bununla bağlantılı uygulama stratejisinin gerekli olduğuna inanıyorlar. Nükleer silahların kullanılması da caydırıcı senaryolardan biri olarak ele alınıyor. Caydırıcı senaryolar arasında nükleer silahların kullanımını da tartışıyorlar. Almanya Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer *Deutschlandfunk*'ta, nükleer silahları kastederek, "Caydırıcılığın yolu budur", "Sonunda - ve bu aynı zamanda caydırıcı doktrindir - önceden caydırıcı bir etkisi olması için bu tür araçları kullanmaya hazır olduğumuzu Rusya'ya açıkça belirtmeliyiz..."

açıklamasında bulundu.

Savunma planlaması aynı zamanda Moskova'nın orta menzilli nükleer silahları yükseltmesine ve yeni silah sistemleri geliştirmesine bir yanıt. NATO'yu modernize etme çabalarının gerisinde, Rusya ile olan aşırı gerilimler ve Çin'in siyasi ve askeri yükselişi var. 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhakından sonra NATO, Avrupa'daki savunma kapasitesini büyük oranda artırmaya başladı.

UKRAYNA'NIN NATO'YA KABUL EDİLMESİNE RUSYA'DAN TEPKİ

Batılı hükümet yetkilileri, "Baltık ülkeleri üzerinde çok sayıda hava sahası ihlali görüyoruz, Karadeniz çevresinde de birçok saldırı görüyoruz." demekte, mayıs ayında Ukrayna sınırında yaklaşık 100 bin Rus askerinin konumlandığını belirtmekte ve bunun 2014 yılında Kırım

yarımadasının ilhakından bu yana olduğundan daha fazlası olduğuna işaret etmektedirler.

Moskova hükümeti saldırgan davrandığı yönündeki tüm suçlamaları reddetti ve karşılığında NATO'yu stratejik hazırlıklarıyla Avrupa'yı istikrarsızlaştırmakla suçladı. Moskova daha önce Ukrayna'nın NATO'ya katılması durumunda misilleme yapmakla tehdit etmişti. Rusya ve müttefiki Belarus, eylül ayında NATO'nun Baltık üyelerini uyanan askeri tatbikatlar düzenledi.

Rusya yakın zamanda NATO'yu Ukrayna'da daha fazla adım atması halinde misillemeyle tehdit etmişti. Salı günü, ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin, Rusya'nın, Ukrayna'nın NATO'ya üyelik başvurusunu engellemeye hakkı olmadığını söyledi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin 22 Ekim'de, AUSTIN'in Ukrayna'nın NATO'ya katılım yolunu döşediğini belirtti. Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Andrei Rudenko ise, NATO'yu Ukrayna'nın üyeliğine yönelik her adımın sonuçlarının olacağı konusunda uyardı. ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin Salı günü Kiev'e yaptığı ziyarette, Moskova'nın bu konuda veto yetkisi olmadığını belirtti. Aynı zamanda, ülkenin henüz NATO'ya kabul koşullarını karşılamadığını da söyledi. Mayıs ayında Rusya'nın, komşu ülke sınırına 100 binden fazla asker konumlandırması bir işgal konusunda NATO'da endişelere yol açmıştı.

İki günlük bakanlar toplantısının ana teması aynı zamanda Afganistan fiyaskosundan "dersler" çıkarmaktı. Afganistan'dan çekilmenin sona ermesinden bu yana, AB'de Avrupa'nın savunma yeteneklerinin güçlendirilmesi çağrısında bulunan sesler daha da yükseldi. Özellikle Fransa, daha fazla Avrupa "özerkliği" konusunda ısrar ediyor.

Bolsonaro "insanlığa karşı suç işledi"

Meclis Araştırma Komisyonu, Devlet Başkanı Bolsonaro ve kabinesinin salgındaki tutumunu ve politikasını araştırdı. Araştırma sonucunda, Bolsonaro ve hükümetinin korona salgınına yönetmedeki suistimaline ilişkin bir araştırma raporu yayınladı.

6 aylık araştırma sonucunda hazırlanan 1200 raporda Bolsonaro, "insanlığa karşı suçlar da dahil olmak üzere" en az on ayrı suç ile itham ediliyor.

Bolsonaro hakkında dava açılması talebinde bulunan, senatörlerden oluşan Komisyon "Bolsonaro ve kabinesinin hataları yüzbinlerce kişinin ölümüne yol açtı" açıklaması yaptı. Raporda Bolsonaro diğer suçlamaların yanı sıra, "nüfusun büyük bir bölümünü kasten kitlesel enfeksiyon riskine maruz bırakmakla" suçlanıyor.

Basında çıkan ve rapora dayandırılan

haberlere göre, beş eski/yeni bakan dahil, Bolsonaro'nun üç oğlu da dahil olmak üzere, yaklaşık 60 kişi aynı suçlarla itham ediliyor.

BOLSONARO'YA YARGI DESTEĞİ

Bolsonaro hakkında dava açılabilmesi için Başsavcılığın harekete geçmesi gerekiyor. Ancak Bolsonaro tarafından atanan ve destekçisi olduğu bilinen Başsavcı Augusto Aras'ın dava açması beklenmiyor. Böyle bir "yargı desteğine" sahip olan Bolsonaro için sözü geçen raporun şimdilik yasal bir "tehlike" teşkil etmediği belirtiliyor.

Mecliste yeterli çoğunluğa sahip

olan aşırı sağcı, faşist Bolsonaro'nun görevinden azledilmesi de mümkün görünmüyor. Ancak raporun 2022 genel seçimlerinde yeniden devlet başkanlığına aday olacak olan Bolsonaro'ya "oy kaybettirebileceği" yorumu yapılıyor.

Salgın sürecinde desteğinin önemli bir bölümünü yitiren Bolsonaro'nun gelecek yıl seçimleri kaybedeceği yorumları yapılıyor. Eski Devlet Başkanı Lula da Silva'nın Bolsonaro'ya karşı açık ara önde olduğu belirtiliyor.

Bolsonaro, başından beri korona virüs salgının yaratacağı tehlikeleri görmezden geldi ve küçümsedi. Sokağa çıkma yasağı ilan etmesini talep eden sağlık bakanlarını dinlemedi. Üç sağlık

bakanı bu nedenle istifa etti.

Varoşlarda mafya sokağa çıkma yasağı ilan etti ve kendisini "asayiş" sağlamakla görevli kıldı.

Bu nedenle yerel makamlarla sürekli karşı karşıya geldi. Kendi kabinesinde yer alan bazı bakanlar bile zaman zaman ona sırtını döndü.

Pandeminin başlangıcından bu yana Brezilya'da toplamda 600 bini aşkın kişinin koronadan öldüğü kayıtlara geçti. Senato Araştırma Komisyonu, sağlık personeli, salgında ölenlerin yakınları dahil, konuyla bağlantılı birçok kişi ve kurumu dinledi ve görüşlerine yer verdi. Bundan hareketle Bolsonaro ve kabinesini somut delillerle itham ediyor.

Güney Amerika ülkesi Brezilya, koronadan dünya çapında en fazla ölümlerin yaşandığı ABD'den sonra, ikinci sırada yer alıyor.

Pandora'da "UMUT" var!

M. İmran

Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu (ICIJ), Lenin'in belirlemesiyle, "parazitlenen ve çürüten kapitalizm" in bağışıklarını bir kez daha patlattı. Daha önce Panama Papers (2016) ve Paradise Papers (2017) araştırmalarıyla sermayenin çürümüşlüğüne gözler önüne seren ICIJ, yakın zamanda kendilerine sızdırılan Pandora Papers (2021) belgelerini ifşaa etti. Adına "offshore" denilen, Türkçesi "kıyı bankacılığı" diye geçen bu yolsuzluk çarkı içinde, buldukları ülkelerin kaderini belirleyen rantiyeci politikacılar ve büyük sermayedarlar/burjuvalar yer alıyor.

1997 yılında oluşturulan, 70'in üzerinde ülkeden 200'ü aşkın araştırmacı gazeteciye kapsayan ve Washington merkezli bağımsız bir sosyal ağ olan ICIJ, "sınır ötesi suç, yolsuzluk ve gücün hesap verebilirliği" başlıkları altında çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmaların sonucusu, birçok ülkeden siyasetçilerin, zenginlerin ve dolandırıcıların hesaplarının bulunduğu Pandora belgeleridir.

Araştırmalarıyla belli bir ciddiyet ve saygınlık yarattığı kabul gören ICIJ, son 21 yıl içerisinde üç büyük yolsuzluğu ifşaa etti. İlki, 2000 ve 2001'de kamuoyuna sundukları Philip Morris International ve diğer çokuluslu tütün şirketlerinin Kolombiyalı uyuşturucu kartelleri, İtalyan mafyası ve Kuzey Amerika'daki motosiklet çeteleriyle işbirliği halinde nasıl tütün kaçakçılığı yaptıklarını kapsıyordu. İkincisi, Panama (2016) ve Paradis (2017) belgeleri oldu. Üçüncüsü ise dünyanın gündemine oturmuş bulunan Pandora belgeleridir.

"OFFSHORE BANKING"

İngiliz sermayesi tarafından "1960'a doğru Londra'dan başlayarak, dolar, sterlin, mark gibi büyük paraların kendi sınırları dışında (ve 'ulusal' kısıtlardan bağımsız olarak) dolaşmasına, işlem görmesine, banka hesaplarında tutulmasına imkan veren kaçamak yöntemler icat edildi." (Korkut Boratav) Bunlardan biri olan kıyı bankacılığı, rantiyecilere çok düşük ya da sıfır vergi imkanı, gizlilik, mevduata kolay erişim ile siyasal ve finansal istikrarsızlığa karşı koruma gibi büyük avantajlar sağlıyor. Genellikle yeraltı ekonomisi, organize suç, vergi kaçırma ve kara para aklama gibi konularla

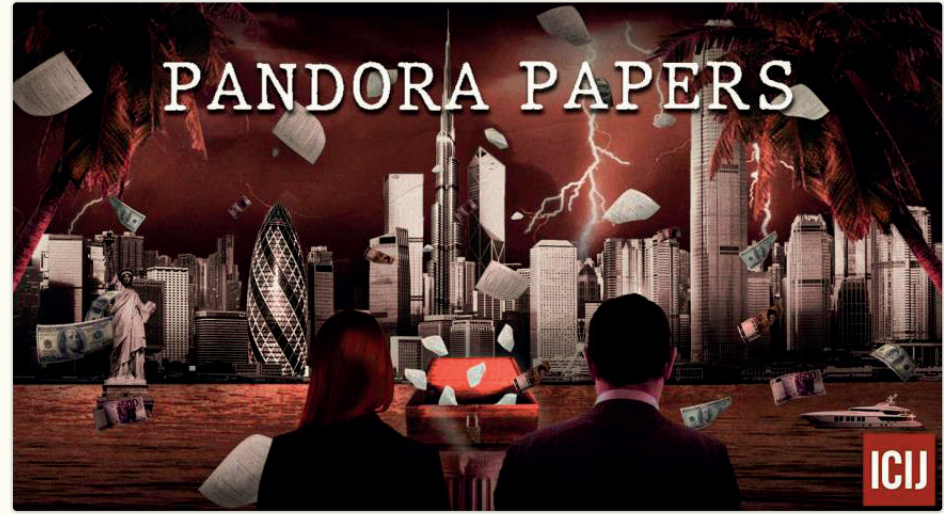
gündeme geliyor.

Vergi kanunlarında "Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir" yazılsa da bu kanunun rantiyeci burjuvalar için bir geçerliliği yoktur. Vergiye tabi tutmadan bu vergi cennetlerine trilyonlarca dolar kaçırarak bu rantiyeciler kara paranın nakit formundan kurtulması için vergi cennetlerinde mevcut finans kurumları aracılığıyla kullanabilmektedir. Bahamalar, Virgin Adaları, Man Adası, Malta, Mauritius ve Vanuatu bazı kıyı bankacılığı yani 'kara para' aklama merkezlerindedir. Bu kıyı bankacılığı merkezlerinden biri olan Cayman Adaları 264 km² olmasına karşın burada yaklaşık 200 banka offshore faaliyet gösteriyor. Yani neredeyse her bir kilometreye bir banka düşüyor.

Kapsamlı bir küresel soruşturmanın parçası olarak, 117 ülkeden 600'den fazla gazeteci "Pandora Belgeleri"ni 18 ay boyunca inceledi. Belgeler zengin müşteriler, yabancı şirketler ve Panama, Dubai, Monako, İsviçre ve Cayman To open adaları gibi vergi cennetlerindeki tröstler tarafından görevlendirilen şirketlerden 11,9 milyon dosya içeriyor. Belgelerde, diğer şeylerin yanı sıra, 35 eski ve yeni devlet ve hükümet başkanının gizli mali faaliyetleri de yer alıyor. Bakanlar, belediye başkanları ve generaller de dahil olmak üzere 90'dan fazla ülkede 300'den fazla politikacı ve yetkilinin de belgelerinde ismi geçiyor.

Pandora Belgeleri'nde, Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev'in ailesi, Ukrayna Cumhurbaşkanı Vladimir Zelenskiy, Çekya Başbakanı Andrej Babis, Kenya Cumhurbaşkanı Uhuru Kenyatta, eski İngiltere Başbakanı Tony Blair'in denizaşırı ilişkileri ve Rusya lideri Vladimir Putin'in yakın çevresi öne çıkıyor. Veriler, 100'den fazla milyarder, ünlü, rock yıldızı ve tanınmış kapitalisti de etkiliyor. Pek çoğu, emlak veya yat gibi lüks mallara veya fark edilmeden banka hesaplarına sahip olmak için posta kutusu şirketlerini kullanıyor.

Pandora Belgeleri, bu 'gölge finans dünyası'nın nasıl çalıştığına ve nasıl bir saadet zinciri oluştuğuna ayna tutuyor. Dünyanın en zengin insanlarından bazılarının servetlerini saklamasına ve çok az vergi ödemesine veya hiç vergi ödemesine izin veren küresel bir açık deniz ekonomisinin gizli operasyonlarını gös-

teriyor. Londra'dan Kremlin'e, Pekin'den Harare'ye, Ürdün'den Türkiye'ye, Paris'ten Beyaz Saray'a tüm rantçılar hepsi bu vergisiz cennetlerde buluşuyor. Kendi ülkelerini soyarak edindikleri sermayeyi buralara taşıyan asalaklar, kendi ülkelerinde ise işçi ve emekçilere verginin önemini anlatıyor ve asgari ücrete talim eden işçilerin ümüğünü sıkı sıkı vergi alıyorlar.

Malibu'dan Washington ve Londra'ya kadar pek çok yerde 100 milyon dolar değerinde mülklere sahip gizli bir emlak imparatoru olan Ürdün Devlet Başkanı Kral II. Abdullah, kendisine yöneltilen soruları, pişkince "yabancı şirketler aracılığıyla gayrimenkul sahibi olmanın yanlış bir şey olmadığı" sözleriyle yanıtlıyor. 2003'ten beri ülkeyi yöneten "Bir millet iki devlet" diye milliyetçiliği ile övünen yoksul Azerbaycan'ın diktatörü İlham Aliyev ve ailesinin, son yıllarda yaklaşık 400 milyon sterlin (467,5 milyon euro) değerinde İngiliz emlak ticareti yaptığı açığa çıkmış bulunuyor.

Çek Cumhuriyeti Başbakanı Andrej Babis'in ise, bir offshore yatırım şirketi aracılığıyla Güney Fransa'da 22 milyon dolarlık bir kale satın aldığı ifşaa edildi. Babis, "22 milyon dolar bana ait, yanlış bir şey yapmadım" deme pişkinliği gösterdi. Sızan verilerden hareketle bu fikrin mucidi olan İngiltere'nin (Londra'nın), kıyı bankacılığındaki koordinasyon rolünün önemini koruduğunu görüyoruz. Birleşik Krallık'ın başkenti, servet yöneticilerine, hukuk firmalarına, şirket kurma acentelerine ve muhasebecilere ev sahipliği yapmaktadır. Hepsi ultra zengin müşterileri için hizmet merkezi işlevi taşıyor. Müşterilerin birçoğu, yabancı varlıkları üzerinden vergi ödemeyen, "yerleşik olmayan" statüsüne sahip yabancı doğumlu kodamanlardır.

Amerika'nın bu vergi cennetlerindeki rolü tartışmasız bir yerde duruyor. Seçimler öncesi küresel finansal sisteme şeffaflık getirmek için uluslararası çabalara öncülük etme sözü veren ABD Başkanı Joe Biden için bu sözün bir seçim vaadinden öte bir anlam ifade etmediğini biliyoruz.

Çünkü bu döngünün en büyük aktörlerinden birisi ABD'nin kendisidir. Basında çıkan haberlere bakıldığında özellikle Amerika'nın Güney Dakota eyaletinde, daha önce ciddi mali suçlarla suçlanan kişiler tarafından bu offshore ülkelere milyarlarca dolar yatırıldığına inanılıyor.

Tek adam rejimi ve kıyı bankacılığın merkezi olan Türk ekonomi sistemi

Pandora Belgeleri'nde Türkiye'den de 220'den fazla kişinin adı geçiyor. Dikkat çeken nokta ise, bu isimlerin AKP iktidarı sürecinde Erdoğan'ın devlet olanaklarını kendilerine peşkeş çekmesi sonucunda palazlanan rantiyeci kesimlerin olmasıdır. Kamu ihalelerini direkt adrese teslim alan ve Erdoğan'ın da kâr ortağı olduğu "beşli çete" üyeleri başı çekerken, yine köklü olarak bilinen holding sahipleri, sermaye dünyasının önde gelen temsilcileri, spor ve sanat çevrelerinden tanınmış ünlü kişiler bu "vergi cennetleri" listesinde bulunuyor.

ICIJ'nin 2017 yılında kamuoyuna duyurduğu Paradise Belgeleri'nde de adı geçen Çalık Holding, geleneği bozmayaarak, offshore şirketleri ile ilgili skandalda (Pandora Belgeleri'nde) yine yer alıyor. Belgeler, Erdoğan'ın en gözde grubu olan Çalık Holding'in dört offshore şirketi olduğunu ortaya koyuyor. Bu hesaplarda ise milyonlarca dolar bulunuyor. Erdoğan'ın kanatları altında bulunan ve dünya genelinde 20 farklı ülkede iştiraki bulunan Çalık Holding'in açıkladığı faaliyet raporlarında belirtilen yurtdışı şirketleri arasında, Pandora Belgeleri'ne yansıyan bu dört şirket yer almıyor.

Diğer bir rantiyeci ise Erdoğan'ın "Cumhurbaşkanlığı Külliyesi" ve şehir hastaneleri başta olmak üzere adrese teslim kamu ihalelerinden palazlandırdığı Rönesans Holding oldu. Külliye inşasının sürdüğü dönemde bu holdingin, "vergi cenneti"ne 210 milyon dolar aktardığı ortaya çıktı. Belgelerde Rönesans Holding'in kurucusu Erman Ilıcak'ın annesi Ayşe Ilıcak'ın iki offshore şirketi aracılığıyla sadece bir yılda vergi cennetlerine aktardığı paranın 210,7 milyon dolar olduğu belirtiliyor. Türkiye'de gay-

ri-Müslümlerin mallarına çökmekle sermaye edinen ve keza bir kamu kuruluşu olan Ziraat Bankası'ndan aldığı kredileri geri ödememesiyle tanınan Demirören ailesi de "vergi cennetleri" listesinde bulunuyor.

SONUÇ

Korkut Boratav'ın sekiz yıl önce kaleme aldığı yazısında vurguladığı gibi, bu sürecin arkasında, finans kapitalin temel öğelerinden biri olan "rantiyeye"nin özellikleri de yer alıyor. 1916'da Lenin, "girişimcilikten, sermayenin doğrudan yönetilmesinden kopmuş olan, sadece para sermayeden elde edilen gelirle, kupon keserek yaşayan rantiyeye" katmanını, tekelci kapitalizmi ve emperyalizmi belirleyen öğelerden biri olarak incelemişti. Bu katmanın kazanç hırsı sınırsızdır, paylaşmayı (dolayısıyla vergilendirmeyi) reddeder ve vatansızdır.

Rantiyecilerin en palazlandığı yerler ise burjuva hukukun bile neredeyse işlemediği, yolsuzlukların tavan yaptığı ve hak ve özgürlüklerin baskılandığı ülkelerdir.

Bu offshore ağının içerdiği para hacmi devasa bir meblağı içeriyor ve sürekli hareketlilik içeren bir kara delik gibi, işçi ve emekçilerin alın terini, emeklerini ha bire yutmaya devam ediyor. Nitekim Paris'te bulunan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) 2020 yılında yaptığı bir araştırmaya göre, en az 11,3 trilyon ABD Doları (9,7 trilyon euro) değerindeki varlıklar yurt dışına taşındı.

Bu rantiyeci sistemin yasal bir döngü olduğunu, bu ifşaa sürecinin mimarı olan ICIJ Direktörü Gerard Ryle'nin şu sözleri tanıtıyor: "*Vergi düzenlemesi için siyasi bir irade olsa, offshore dünyası yarın ortadan kaldırılabilir. Ama gizli offshore dünyasını kullananların siyasi liderlerimiz, yerel politikacılarımız ve kamu görevlilerimiz olması bunu zorlaştırıyor.*"

Pandemi koşullarında sermayesini katlayan bu rantiyeci sistem, dünya genelinde ekonomik ve sosyal eşitsizliği, servet-sefalet uçurumunu görülmemiş bir düzeye taşımış bulunuyor. Türkiye'de 11 milyonu bulan işsizlik, kod 29 adı altında işten atmalar, üniversiteler üzerindeki baskılar ve kayyum rektörler, sürdürülen savaş politikaları vb. saldırıların göğüslenememesinin nedeni işçilerin "kendisi için sınıf olma" bilincinden yoksun olmalarıdır.

Bu bilinci geliştirmenin bir gereği olarak, bu rantiyeci yağma düzenini teşhir etmek ve karşısına dikilmek, sınıfa karşı sınıf isyanını örmek sınıf devrimcilerinin temel görevidir. Bu aynı zamanda "Pandora'nın kutusu"nda kilitli kalan UMUT'u tüm dünya işçi ve emekçilerine armağan etmektir.

Almanya'da işçiler mitinge hazırlanıyorlar...

29 Ekim'de alanlara çıkalım!

Dünya genelinde kapitalist krizin yarattığı ekonomik ve sosyal yıkım pandemi ile birlikte hız kazandı. Kitlesel işçi kıyımı, yoksulluk, güvencesiz ve esnek çalıştırma, düşük ücretler ve hayat pahalılığı emekçilerin yaşamını gün geçtikçe daha da zorlaştırıyor.

Sendika bürokrasisi, artan ağır hak gasplarına rağmen olup bitenlere sessiz kaldı. Pandemi döneminde çeşitli işkollarında yapılan toplu sözleşmelerin hemen tümü sıfır sözleşmeyle sonuçlandı. Bürokrat takımının "iş güvencesi" karşılığında attıkları imzalar çok geçmeden kapitalistler tarafından boşa çıkarıldı. Şimdi onlarca işletmede kitlesel işçi kıyımları gündemde. Öyle ki, bazı tahminlere göre, sermayenin planları gerçekleşirse, toplamında tüm çalışanların %40'nın işini kaybedeceği söyleniyor.

Sendika bürokratları saldırıları sadece onaylamakla kalmadılar. Başını IG Metall'in çektiği kimi sendikalar işçileri bir tarafa bırakıp, sermayedarları kurtarma derdine düştüler. İflasla karşı karşıya olan kimi kapitalist işletmeleri kurtarmak için, sendika kasalarından paraların da aktarıldığı "dayanışma fonları" oluşturmaya yeltendiler. Böylece sınıf işbirlikçisi ve ihanetçi tutumlarını bir adım daha ileri taşıyarak, ne derece yozlaştıklarını bir kez daha gösterdiler.

Ama bu bürokratlar havaya göre dönmeyi de çok iyi beceriyorlar. Zaman zaman işçilerden yana görünerek, onların ağzına bir parmak bal çalmazlarsa işbirlikçi konumlarını uzun vadede koruyamayacaklarını iyi biliyorlar. Aynı IG Metall patronları şimdi işçileri alanlara çağırıyor. **29 Ekim Cuma** günü Almanya çapında, onlarca merkezde mitingler yapılacak.

Sermaye cephesi önümüzdeki dönem, "üretimde dönüşüm" genel başlığı altında bir dizi uygulamayı hayata geçirmek istiyor. Daha fazla otomasyon ve dijitalleşmeyi hedefleyen bu planlar kapitalizm altında işçi sınıfı için daha fazla sosyal yıkımdan başka bir sonuç yaratmayacaktır.

IG Metall miting çağrıları için, söz konusu planlara atıfla, "Adaletli dönüşüm" sloganını kullanıyor. Kapitalizmde sınıf mücadelesi olmadan "adaletli" bir paylaşım veya dönüşüm mümkünmüş gibi. Bu aldatıcı tanımdan da anlaşılacağı

gibi, IG Metall bürokratlarının amacı bir şeylerin kavgasını vermek değil kuşkusuz. Fakat sermayeye hizmette kusur etmeseler bile, yaşanan süreç onların da altını hızla oyuyor, varlık sebeplerini tehdit ediyor. Zira artan işsizlik sendikalar için ciddi üye kayıpları anlamına geliyor. Pervasız saldırılar karşısında bir şeyler yapmak zorunda kalıyorlar.

Sendika bürokrasisi, bırakalım sermayeye karşı işçilerin biriken tepkisini örgütlemeyi, yıllardır miting çağrısı bile yapmıyor. IG Metall'in son çıkışı bir yandan tabanda artan öfke ve tepkiyi yatıştırmayı amaçlarken, diğer yandan hükümete bir mesaj niteliği taşıyor.

Sendika bürokrasisi Almanya'da siyasal cephede her zaman SPD ile eşgüdüm içinde hareket etmiştir. Seçimlerde emekçiler için ileri sürdüğü çeşitli vaatler sayesinde birinci parti olan SPD, koalisyon pazarlıklarında adeta FDP'ye "yenik" düştü. Alman burjuvazisi olası koalisyonun yumuşak karnı olan FDP üzerinden SPD ve Yeşiller'in en temel vaatlerini önemli oranda tırpanlamış görünüyor. Koalisyon için üzerinde mutabakata varılan geçici protokolde 12 euroluk asgari saat ücreti dışında kayda değer bir şey yok. SPD'ye umut bağlayan sendika bürokratları, IG Metall üzerinden emekçileri alanlara çağırarak, koalisyon pazarlıklarında SPD'nin elini güçlendirmek istiyorlar.

IG Metall'in niyeti ne olursa olsun, uzun zamandan sonra yapılan bu miting çağrısı yine de önemlidir. İşçi ve emekçiler cephesinde biriken öfkenin alanlara akması bekleniyor. Sendikaların bunun için belli bir çaba içerisinde oldukları da gözleniyor.

Sınıf devrimcileri buldukları tüm yerelerde yapılacak mitinglere ilgi göstermeli, pankartları, dövizleri, bildirileri ve şiarlarıyla katılmalıdırlar. Dahası kitlesel ilişkilerini, işçi ve emekçileri katmak için çaba sarf etmeli ve çağrıda bulunmalıdırlar. BİR-KAR'ın mitinge çağrı için çıkardığı bildirimlerin önden işçi ve emekçilere ulaştırılması için çaba gösterilmelidir.

Mitinglerin, işçilerin biriken öfkесinin, birliğinin ve gücünün gösterildiği alanlara dönüşmesi, tüm emekçilerin moral ve motivasyonunu arttıran bir rol oynayacaktır.

TALEPLERİMİZ:

- Krizin ve pandeminin faturasını kapitalistler ödesin!
- İşten atmalar yasaklansın, herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!
- Ücretlerde kesintiye gitmeden, 6 saatlik iş günü, 30 saatlik çalışma haftası!
- Taşeronlaştırma, her türden esnek ve kural dışı çalışma yasaklansın. Eşit işe eşit ücret ödensin!
- Herkese insanca yaşayabileceği bir ücret ve iş koşulları sağlansın!
- Daha ucuz işgücü için fabrika kapatmaya veya yurtdışına taşımaya son verilsin!
- Savaşa, silaha ve hegemonya yarışına değil; eğitime, sağlığa ve sosyal yaşama bütçe.
- Zenginlerden servet vergisi alınsın! Asgari ücret vergiden muaf kılınsın!
- Kriz bahanesiyle yapılan tüm zamlar geri alınsın!

BİR-KAR İŞÇİ KOMİSYONU

AB dış sınırlarında “ölümüne yıldırım”

Eylem Güneş

Avrupa Birliği (AB) üyesi 12 ülkenin (Yunanistan, Avusturya, Macaristan, Bulgaristan, Çekya, Danimarka, Estonya, Litvanya, Letonya, Kıbrıs, Slovakya ve Polonya) içişlerinden veya göçten sorumlu bakanları, AB dış sınırlarında göçmenlere karşı “fiziksel bariyer” kurulması, güçlendirilmesi ve Avrupa’daki yasal çerçevenin “yeni gerçekliklere” uyumlu hale getirilmesi taleplerini içeren bir mektup imzadılar.

Mektup, ekim ayının başında, AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Margaritis Schinas ve AB Komisyonu’nun içişlerinden sorumlu üyesi Ylva Johansson’a gönderildi. Mektupta “fiziksel engellerin” etkili bir sınır koruma tedbiri ve “meşru” olduğu iddia edilerek, AB bütçesinden fon istendi ve fona öncelik verilmesi talep edildi. Özetle, AB’ye üye ülkelerin “ulusal güvenliklerini” ve “AB güvenliğini” sağlama bahanesiyle, “tehdide karşı hızlı ve orantılı şekilde harekete geçilmesi”, “daha ileri önleyici tedbirlerle” sınırların güçlendirilmesi ve AB yasalarınca buna izin verilmesi gerektiği savunuluyor.

AB ülkeleri bununla mültecileri bir güvenlik sorunu, bir tehdit unsuru olarak gösteriyor, kıtada yıllardır uygulanan insanlık dışı mülteci politikalarını ve “push back” (mültecileri fiziksel güçle “geri itme”) pratiğini meşrulaştırmaya çalışıyorlar.

“AVRUPA KALESİ” SURLARLA KORUNUYOR

Avrupa Birliği surlarla çevrili bir Avrupa kalesi istiyor. Üye ülkeler sınırlarını kapatıyor, savaştan zulümden, açlıktan kaçanlar için güvenli kaçış yollarını engelliyor ve onları tehlikeli yollara zorluyor. Mültecileri ve göçmenleri kıtaya ulaşmadan çok önce tutmaları ve Akdeniz’de muhafazlık yapmaları için örneğin Kuzey Afrika, Doğu Avrupa veya Türkiye gibi ülkelerin gerici rejimleriyle kirlili pazarlıklar yapıyor. Avrupalı emperyalistler son dönemde ise Ruanda’yla veya Taliban’ın insanlık dışı zulmünden kaçan insanların Avrupa’ya gelmesinin önüne geçebilmek için Afganistan’ın komşularıyla mali bir anlaşma üzerinde pazarlıklar sürdürüyorlar. Avrupa kapılarına ulaşabilen insanlara karşı uygulanan şiddet ve yasadışı geri itme vahşeti giderek normalleşiyor.

Her ne kadar üye ülkeler bunu reddedip yalanlasalar da mültecilere uygulanan yasadışı geri itme politikası ve yoğun şiddet AB’nin yıllardır uyguladığı bir pratiktir, onun mülteciler politikasının bir parçasıdır. AB, Akdeniz’de yıllardır sinsi bir geri itme planı uyguluyor. 2014’ten bu yana hayatını kaybeden 20.000’den fazla mülteciyle dünyanın en ölümcül ülkesi olan Libya ile İtalya arasındaki kaçış rotasında, AB neredeyse tüm deniz kurtarma operasyonlarını durdurdu ve yalnızca Libya sahil güvenlik görevlilerine mülteci botları hakkında bilgi vermekle yetindi. Libya Sahil Güvenliği, topladığı mültecileri Libya’ya geri götürerek gözetim hapishanelerine kapattı. Bu kişilerin akıbetleri hakkında hiçbir bilgi yok.

10 GAZETECİLİK KURULUŞUNUN GERİ İTMELER ÜZERİNE 8 AY SÜREN ARAŞTIRMASI

Libération, Der Spiegel, SRF, Rundschau, ARD Monitor, ARD Studio Wien, Liberation, RTL Hırvatistan, Novosti ve Pointer’in katılımının olduğu araştırmacı gazetecilik kuruluşu *Lighthouse Reports*, 8 ay boyunca araştırmalar yaptı. Mültecilerin geçiş yollarına yerleştirilen gizli kameralarla görüntüler kaydedildi, mültecilerin ifadeleri toplandı, emir komuta zincirleri araştırıldı. Yanı sıra polislerin uydu ve dron kayıtları ile sosyal medya hesapları değerlendirildi, onlarca polise sorular yöneltildi, AB fonlarından ödenen paraları araştırıldı.

Ekimin ilk haftası yayınlanan raporda Mayıs ve Eylül 2021 arasında Hırvatistan, Macaristan ve Yunanistan sınırlarında yaşanan insan hakları ihlalleri, çok sayıda geri itme eylemi, 148 mültecinin,

vahşice şiddet kullanılarak 38 farklı polis tarafından Bosna’ya yasadışı bir şekilde sınır dışı edildiği gibi olaylar görüntülerle belgelendi. Gizli kamera kayıtlarıyla elde edilen kanıtlarda dehşete düşüren görüntüler vardı. Hırvat-Bosna sınırındaki Korana nehrinde bir grup mülteci kar maskeli üniformalı kişiler tarafından sürülürken, ormanda yankılanan acı çığlıklar, bir polisin sınırdan sürdürdüğü mültecileri teker teker toplaması, Bosna tarafında çalılar arkasına gizlenmiş televizyon ekibinin görüntülediği bir grup mültecinin vücutlarındaki darp izleri...

Video kayıtlarında erkeklerin üniformalarında yaka kartları bulunmamasıyla birlikte, bunların “müdahale polis”i üyesi oldukları ifade ediliyor. Doğrudan Zagreb’deki polis merkezine bağlı ve Hırvat polisinin özel gücü olduğu söylenen “müdahale polisi” sınır polisleri ile birlikte sınırlarda operasyonlar yürütüyor, yakaladıkları mültecileri sınırdan itiyor. Bazı Hırvat polis kaynakları da mültecilerin sırt çantalarının, paralarının, cep telefonlarının ve değerli eşyalarının çalındığını veya el konulduğunu ve bazılarının çöplüklerde yakıldığını doğruluyor. *Der Spiegel*’in bazı polislerle yaptığı röportajlara dayandırdığı bilgilere göre, operasyonun tamamı İçişleri Bakanlığı tarafından “Operasyon Koridoru” adı altında yürütülüyor.

“GERİ İTMELER” MÜNFERİT DEĞİL

On Avrupa medya kuruluşunun hazırladığı araştırmadan çıkan bilgiler karşısında sözde dehşete düşen AB, raporların “çok endişe verici” olduğunu ve olayların soruşturulmasını talep etti. AB İçişleri Komiseri Ylva Johansson, 8 Ekim’de Brüksel’de yaptığı konuşmada,

“Bunun Avrupa Birliği imajına ciddi şekilde zarar verdiğini düşünüyorum” ifadelerini kullandı. Yani AB’nin endişesi, yaşanan insan hakları ihlalleri ve mültecilerin karşılaştığı şiddet değil, kendi imajından ibaret...

Hırvatistan İçişleri Bakanı söz konusu iddialara ilişkin soruşturma başlatılacağını söylerken, Romanya’dan konu hakkında henüz resmi bir açıklama gelmedi. Yunanistan ise iddiaları reddetti, “Sınırlarımızı savunduğumuz için özür dilemeyeceğiz” dedi. Johansson, Yunanistan’ın bu tutumunu kınadığını söyledi. Johansson kınadığı tutum, Yunanistan’ın Ege Denizi’nde mültecilere karşı işlediği insanlık suçu değil. Ne de olsa milyonlarca avro harcayıp sınırlarına çit çeken ve mültecilerin kalması için yeni kapalı kamplar, hapishaneler finanse eden bizzat AB’nin kendisi.

Yunanistan daha önce de mülteci botlarını geri itme, göçmenlere yasa dışı gözetim ve şiddet gibi insan hakları ihlalleriyle sık sık gündeme geliyordu. 10 medya kuruluşunun hazırladığı raporda mültecilere yönelik şiddetin son zamanlarda nasıl tırmandığını gösteren çok sayıda video kaydı mevcut. Yunan adalarında sistematik olarak izlenen göçmenler ve sığınmacıların toplanıp cankurtaran sallarına atılarak sürücüsüz ve can yeksiz açık denize geri itildiği, araştırmalara göre bu kişilerin sahil güvenlik mensubu olduğu da belgeleniyor. Eski bir Yunan Sahil Güvenlik görevlisi, talimatların doğrudan Atina’dan ve sözlü olarak geldiğini ifade ediyor.

BLOĞUN DOĞU SINIRINDA YENİ TRAJEDİLER YAŞANIYOR

Son aylarda güneyde geçiş yollarının kesilmesi nedeniyle bloğun doğu sınırı mülteciler için önemli bir giriş noktası haline geldi. Ağustos ayında binlerce kişi bu sınırlardan yasadışı yolları kullanarak geçmeye çalıştı. Bunun üzerine Litvanya hükümeti acil durum ilan etti, mültecileri zorla geri gönderileceğini duyurdu. Letonya hükümeti, Belarus sınırına yakın bölgelerde 11 Ağustos-10 Kasım arasında geçerli olmak üzere olağanüstü hal ilan etti. Polonya’nın dinci faşist hükümeti ise 1 Eylül’de Belarus sınırındaki üç kilometrelik bir koridorda olağanüstü hal ilan etti ve bunu 1 Ekim’de 60 gün daha

uzattı. Gazetecilerin, mültecilere yardım örgütlerinin ve avukatlarının bölgeye girmesi yasaklandı ve bölgeden her türlü haber alma engellendi.

Polonya ve Belarus arasındaki 418 kilometrelik sınır hattındaki bataklık ve ormanlık alanda donma noktasına yakın ısı altında kaç mültecinin kamp kurduğu ve sınırı geçmeye çalıştığı bilinmiyor. Şimdilik, etrafı dikenli teller ve silahlı askerlerle çevrili bir alanda açık havada tutulan 32 kişilik bir Afgan grup olduğu biliniyor. Ayrıca aralarında 3 çocuğun bulunduğu 26 Suriyeli mülteçiden oluşan bir başka grup da Terespol yakınlarında mahsur kaldı ve etrafı silahlı Belarus ve Polonya askerleri tarafından kuşatıldı. Uluslararası Af Örgütü 32 kişilik grubun 18 Ağustos'ta sınırın Polonya tarafında olduğunu gösteren, ancak "bir gecede Belarus tarafına itildikleri"ni kanıtlayan uydu görüntülerinin ve fotoğrafların ellerinde olduğunu açıklamasına rağmen, AB kulaklarını tıkamış durumda.

Sınırdaki mahsur kalan mültecilerin durumu giderek daha dramatik hale geliyor. Şu ana kadar sınırdaki AB'nin insanlık dışı politikalarının kurbanı olan 6 Iraklı mülteci, soğuktan ve açlıktan öldü. Polonya ve Belarus arasındaki sınır şeridinde mültecilerin yaşadığı korkunç acılarının, ölümlerin tüm sorumluluğu Polonya hükümeti ve Brüksel'e aittir. Medya kuruluşlarının hazırladığı rapor insan hakları ihlalleri ve geri itmelerin münferit vakalar olmadığını, AB hukuku, Cenevre Mülteci Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki uluslararası yükümlülüklerin bizzat üye ülkelere yerine getirilmediğini gösteriyor.

Avrupa Birliği Antlaşması'nın 2. maddesi şöyle diyor: "Birliğin temel aldığı değerler insan onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygıdır..."

AB emperyalistleri ve üye ülkeler sistematik olarak insan haklarını ihlal ederken sözü edilen değerler neler acaba? Avrupa'nın dış sınırlarının korunması bahanesiyle insanların hayvanlar gibi coplanarak atılması ve Brüksel' in buna para vermesi mi? Afganistan'da vahşetten kaçanların ortada bırakılması mı? Savaşlardan, zulüm ve açlıktan kaçanların derme çatma botlarla Avrupa'ya ulaşmaya çalışırken Akdeniz'in karanlık sularında ölüme itilmeleri mi? Hırvatistan ormanlarında ve diğer yerlerde, insanların coplanarak AB'den yasadışı itilmeye çalışılması mı? Polonya- Belarus sınırında AB'den itilen insanların açlık ve soğuktan ölmesi mi? Her şeye rağmen Avrupa'ya ulaşan mültecilerin, İtalya ve Yunanistan'daki toplu mülteci kamplarında, çadır kentlerde aylarca insanlık dışı koşullarda tutulması mı? Sorumlulu-

ğun Türkiye, Libya, Pakistan vb. üçüncü ülkelerin üzerine atılması mı? Ulaştıkları ülkelerde mültecilerin sınır dışı edilip, açlık veya savaşa geri gönderilmesine karar verilmesi mi? Ya da ucuz ve savunmasız işgücü olarak görülmeleri mi? Veya bir mültecinin hiç bilmediği bu yabancı diyarlarda fuhuşa sürüklenmesi, taciz ve şiddete maruz kalması mı AB'nin temel aldığı değerler?

UMUDA YOLCULUK

Afrika'dan, Asya'dan, Ortadoğu'dan, Latin Amerika'dan; emperyalist savaşlardan, emperyalistlerin destekledikleri bölgesel mezhep çatışmalarının getirdiği ölüm ve yıkımdan, ekonomik krizin sonuçları olan açlık, sefalet ve geleceksizlikten, faşist ve baskıcı rejimlerin zulmünden, iklim krizinin yol açtığı kuraklık ve kıtlıktan kurtulmak için daha iyi bir yaşam umuduyla yaşadıkları yerleri terk eden insanlar tehlikenin, şiddetin, taciz ve tecavüzün kol gezdiği kaçak yollardan Avrupa ve Amerika kapılarına dayanıyorlar.

Uluslararası Göç Örgütü rakamlarına göre, günümüzde her yedi kişiden biri göçmen. Keza BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) tarafından yayımlanan rapora göre, 2020 yılı ortası itibarıyla savaştan, zulümden ve çatışmalardan kaçan insan sayısı 80 milyonu aştı. Bu, ikinci emperyalist paylaşım savaşından bu yana ulaşılan en yüksek rakam.

Umuda yolculuk daha yollarda iken son bulabiliyor. Kimi soğuk ve açlıktan, kimi tırların soğuk hava depolarında havasızlıktan, kimisi ise Akdeniz'in karanlık ve soğuk sularında boğularak yaşamlarını yitiriyorlar. Akdeniz toplu bir mezarlığa dönüşmüş durumda. BM verilerine göre 2014-2019 yılları arasında 19 bin kişi bu göç yolunda yaşamını yitirdi.

Sömürü, kâr ve talan üzerine kurulu kapitalist sistem var olduğu sürece ne savaşlar ve yoksulluk, ne de açlık bitecektir. Dahası insanca yaşam hayali ve umudu insanların göç yollarına dökmeye devam edecektir. Yani göç sorunu çözülmek şöyle dursun, göç dalgası kaçınılmaz olarak daha da büyüyecektir. Çünkü kapitalizmin uzun süredir içinde olduğu çok yönlü kriz son dönemde korona krizi, iklim krizi vb.nin de etkisiyle derinleşerek sürüyor. Dolayısıyla sefalet artıyor, emperyalist savaşlar sürüyor, bölgelere ölüm ve yıkım yaşıyor.

İşçi ve emekçiler tüm bu sorunların kaynağı olan kapitalist sistemi yıkıp, sınıfların, sınırların, sömürünün olmadığı, insanların özgür, eşit ve kardeşçe yaşadığı bir dünya yaratmadığı sürece milyonlarca insan daha iyi yaşamak için ölümü göze alarak umuda yolculuğunu sürdürecektir.

Şili'de Mapuçelerin direnişine karşı olağanüstü hal

Yerli halk Mapuçelerin direnişine karşı, Şili'nin güneyinde olağanüstü hal ilan edildi ve bu kapsamda polise geniş kapsamlı yetkiler verildi. İnsan hakları ve demokratik haklar askıya alındı. Devlet Başkanı Sebastian Pinera, olağanüstü hal kararına "şiddet dalgası ve kamu düzeninin bozulmasının" neden olduğunu duyurdu. Pinera, polis yanı sıra ordunun da Biobio, Arauco, Malleco ve Cautin eyaletlerinde polisi destekleyeceğini ve "kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına" karşı önlem almaları için asker gönderilmesinin emredildiğini açıkladı.

Pinera, "Anayasa çerçevesinde ilan edilen olağanüstü halin hiçbir şekilde bir halka veya bir gruba karşı olmadığını" belirtse de OHAL kararının yerli halk Mapuçelere karşı alındığı söyleniyor.

MAPUÇELER

Mapuçeler, çoğunlukla Orta ve Güney Şili ile Güney Arjantin'de yaşayan yerli Kızılderili bir halktır. Mapuçelerin konuştuğu Mapudungun dilinde "Mapu" toprak, "Çe" insan, dolayısıyla Mupuçe de "toprağın insanı" anlamına geliyor.

Mapuçeler tarihte İnka İmparatorluğu'nun (1438-1533) istilasına karşı ülke çapında örgütlenerek başarılı bir şekilde direnmişlerdir. Bío-Bío Nehri'ni doğal bir sınır olarak kabul edip, İspanya sömürgeciliğinin sömürgeleştirilmesine karşı 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar direnen ve savaşan bir halktır. Bu savaş Arauco Savaşı olarak bilinir. Şair Alonso de Ercilla (1533-1594) bu direnişi "La Araucana" adlı eserinde bir şiirle ölümsüzleştirerek tarihe mal etmiştir.

En önemli geçim kaynakları tarım olan "toprağın insanları" kapitalizmin gelişmesi ile birlikte, hep topraklarından edilme ile karşı karşıya kalmışlardır. "Modern" Şili devleti de Mapuçeleri topraklarından etmek için her türlü yöntemle başvurmuştur ve buna devam etmektedir.

Mapuçeler "modern" Şili'de en çok faşist diktatör Augusto Pinochet döneminde baskıya maruz kalmışlardı. Pinochet sonrası da baskılar devam etti, ediyor. Mapuçeler, yaşadıkları topraklar ve yağmur ormanları uluslararası kereste şirketlerine peşkeş çekilerek, topraklarından sistematik olarak koparılıyorlar.

19 milyon nüfusu olan Şili'de hala 1,7 milyon Mapuçe yaşıyor. Yeni ilan edilen olağan üstü hal, Mapuçelerin özerklik talebi ve geleneksel mülkleri olarak gördükleri bölgelerin geri verilmesini istemelerinden kaynaklanıyor.

10 Ekim Pazar günü Şili'nin başkenti Santiago'da yerli Mapuçelerin talepleri için düzenlenen gösteriye kolluk kuvvetleri saldırmış, üniversite öğrencisi olduğu belirlenen bir "gösterici" öldürülmüştü. Polis, "Bir grup maskeli gösterici polisler havai fişeklerle saldırdı ve bu fişeklerden biri ölen protestocuya isabet etti" açıklaması yapmıştı.

Sosyal medyaya yansıyan haber ve görüntülerde, kolluk kuvvetlerinin göstericilere karşı gaddarca davrandığı, şiddet uyguladığı görülüyor. Ölen göstericinin annesi, yaptığı açıklamada, "Kızımın katili polistir. Polisin açıklamasına zaten kimsenin inanmıyor" dedi. Öğrencisi olduğu üniversite, "Öğrencimiz bir insan hakları örgütü için mitingi izliyordu" açıklamasında bulundu.

Şili'de geçtiğimiz temmuz ayından bu yana Mapuçelere daha fazla hak vereceği iddia edilen yeni bir anayasa çalışması var. Sözü geçen Anayasa Komisyonu'nun başına Mapuçeli bir kadın getirilmiş ve bu da "tarihi bir adım" olarak lanse edilmişti.

Hala yürürlükte olan Anayasa, Augusto Pinochet'nin faşist askeri diktatörlüğü döneminden kalma. Şili'de birçok şeyde olduğu gibi, zenginle fakirler arasındaki derin makasta da Pinochet'in Anayasası sorumlu tutulmaktadır. Ancak yaşanan yeni gelişmelerden de görüleceği gibi, sorumlu Anayasa değil, Anayasayı yapan Şili burjuvazisi ve sermaye devletidir.

İsviçre'de kitlesel iklim eylemi

Glasgow'da yapılacak olan Dünya İklim Konferansı'nın başlamasından bir hafta önce, dünyanın yüzlerce kentinde olduğu gibi İklim Grevi Hareketi Cuma günü İsviçre'de de sokaklara çıktı. Yapılan eylemlerle, hükümetler üzerinde "nihayet harekete geçme" baskısının artırılması ve saptanan iklim hedeflerine ulaşması için gerekli önlemlerin alınması hedefleniyor.

Eylemi örgütleyenlerin verdiği rakamlara göre Bern'deki mitinge 3500 kişi katıldı. "2030'a kadar net sıfır mümkün" pankartlar ve taleplerin yer aldığı dövizler taşındı. Gençlerin yoğunluklu olarak katıldığı eylemde ilk olarak katılımcılar Bundesplatz'da bir araya geldi. Atılan sloganlar eşliğinde Bern merkezine doğru yürüdüler.

Mitingde ve yapılan konuşmalarda sosyal ve ekolojik iklim koruma önlemleri talebi yükseltildi. İklim krizinin küresel etkilerinin çok daha belirgin hale geldiğinde işaret edildi.

Biel'de gerçekleşen mitinge de yüzlerce kişi katıldı. Basel'de de akşam saatlerinde yüzlerce kişi De Wette Park'ta toplandı. Konuşmacı, iklim krizinin tüm hızıyla devam ettiğini ve gerekli olan so-

mut önlemlerin alınacağı vaatlerinin lafta kaldığını vurguladı.

Bellinzona ve Neuchâtel'de eylemler yapıldı.

Cenevre'deki gösteriye ise iki bin kişinin katıldığı belirtildi. Kitle kent merkezinde BM Genel Merkezi'ne yürüdü.

İsviçre'deki İklim Grevi Hareketi, İsviçre'nin iddialı uluslararası önlemleri

savunmasını ve yerel emisyonları hızla azaltmasını talep ediyor.

İDDIALI ÖNLEMLER BEKLENİYOR

26. BM İklim Değişikliği Konferansı 31 Ekim'de İskoçya'nın Glasgow kentinde başlıyor. Birçok ülkenin iklim koruma konusundaki yükümlülüklerini yerine

getirmediği için eleştiriye hedef oldu ve olacak.

Uzmanlara göre vaatler yerine getirilmediği için 2015 yılında Paris İklim Anlaşması ile paylaşılan küresel ısınmayı sanayi öncesi döneme göre 1,5 derece ile sınırlama hedefinin çok uzağında kalınıyor.

KIZIL BAYRAK / İSVİÇRE

GÜNEY KORE'DE YARIM MİLYON İŞÇİ GREVDEYDİ

Güney Kore'de inşaat, ulaşım, hizmet ve diğer sektörlerden yaklaşık 500 bin işçi 20 Ekim'de uyarı grevi düzenledi. İşçi sendikalarının ocak ayında tüm kentlerde düzenlemeyi planladığı mitingler öncesi uyarı niteliğinde olan büyük grev, ülkenin 1,1 milyon üyesiyle en büyük sendikalar birliği olan Kore Sendikalar Konfederasyonu'nun (KCTU) öncülüğünde gerçekleşti.

Çoğu sektörde iş bıraktıran grevin ana talepleri, sözleşmeli işçiliğin sona erdirilmesi ve tüm çalışanlara güvenceli iş sağlanması. Pandemi sonrası ekonomide tekrar yapılandırma kararlarında işçilerden yana adalet tanınması ve eğitim, sağlık durumu, barınma gibi esas hizmetlerin kamulaştırılması da diğer talepler olarak öne çıktı.

Dünyada yıllık en uzun çalışma saatlerine sahip ülkelerden biri olan Güney Kore, İdareli İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne (OECD) üye ülkeler aralarında en

Dünyadan grev ve eylemler

yüksek iş cinayeti oranlarında üçüncü sırada yer alıyor. Ülkede yüzde 40'ı aşkın işçi kayıt dışı kabul ediliyor ve Samsung, Hyundai, LG gibi dev şirketlerde sayısız sömürü örnekleri mevcut. Geçen yıl işten çıkarmalara aleyhinde LG Twin Towers'ın önünde 136 gün nöbet tutan işçilerin uyurken üstüne su dökmesi için şirketten görevlilerin belirlenmesi büyük tepki çekmişti.

Kömür madenciliği şirketi olan Korea Coal'daki maden işçileri ise ağır çalışma koşulları ve kömür tozunu solumaktan kaynaklı sağlık durumu sorunları yaşıyor. Bir kömür madencisi, Truthout gazetesine yaptığı açıklamada şöyle konuştu:

"Hükümet madenlerde işgücünü güya yarıya azalttı, böylece iki kişinin yapabileceği işi tek kişi yapıyoruz. Burada hasta olmayan kimse değil. Ülkede ortalama olan bir maaşın yarısını bile

alamıyoruz."

HOLLANDA'DA KİRA EYLEMİNE POLİS SALDIRDI

Hollanda Rotterdam'da yüksek ev kiralarından dolayı yaşanan barınma krizi protesto edildi.

"Evler kâr için değil, insanlar için" denilen eyleme polis saldırdı. Yaklaşık 7 bin kişinin katıldığı eylemde Afrika-anderpark'ta Rotterdam-Zuid Markt'hal'daki Erasmus Köprüsü'ne yürüyüş düzenlendi. Erasmus Köprüsü'nde polis eyleme saldırdı ve 50 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı vurguyla geçtiğimiz ayda Amsterdam'da eylem yapılmıştı.

ŞİLİ'DE EYLEMLER

Şili'de Ekim ve Kasım 2019'da gerçek-

leşen eylemlerin 2. yıldönümü vesilesiyle ülkenin çeşitli yerlerinde yürüyüşler düzenlendi. Yerel medyanın aktardığına göre, işçilerin, öğrencilerin katılımıyla 50'ye yakın gösteri yapıldı.

Sosyal medyadan yapılan eylem çağrıları sonrası konut, sağlık, eğitim ve çalışma haklarının iyileştirilmesinin talep edildiği eylemler gerçekleştirildi. Öte yandan eylemler Anayasa Komisyonu'nun yeni anayasa taslağı hazırlamaya başlayacağı güne denk geldi.

İNGİLTERE'DE TEMİZLİK İŞÇİLERİ GREVDE

İngiltere'nin Brighton kentinde maaşlarına zam talep eden temizlik işçileri yaklaşık iki haftadır grevdeler.

Yerel mecliste görüşmelerin başarısız olması durumunda grevi 30 gün daha sürdüreceğini belirten temizlik işçilerine işçiler ve sanatçılar da destek verdi.

İşçi sendikası ile Brighton ve Hove Şehir Konseyi arasında görüşmelerin sürdüğü belirtildi.

İsviçre’de kadın cinayetleri ve şiddet

Günümüzde kapitalizmin ürünü olan kadın cinayetleri önemli küresel sorunlardan biridir. Dünya çapında her on cinayet kurbanından sekizi kadındır. Araştırmaya göre, 2017 yılında 50 bini birlikte olduğu partnerler veya diğer aile üyeleri tarafından olmak üzere toplam 87 bin kadın kasten öldürüldü. Her yıl tahminen 27 bin çocuk aile içi şiddetten etkileniyor. Kadınlara ve çocuklara yönelik şiddette yıllardır ivmeli bir artış var. 2020 yılında 20 bin 123 suç ile aile içi şiddet alanında yeni bir rekor kırıldı.

Kadına yönelik cinayet, şiddet ve aile içi şiddet İsviçre’de de yaygındır ve giderek de artmaktadır. Polis suç istatistiklerine göre İsviçre’de her yıl binlerce kadın aile içi şiddet mağduru oluyor. 2018’de İsviçre’de 365 gün içinde 7.576 kadın aile içi şiddete maruz kaldı. Yani neredeyse her saat bir kadın aile içi şiddete uğruyor. 2018’de toplam 24 kadın öldürüldü. Başka bir deyişle her ay 2 kadın eşi tarafından öldürülüyor. Ayrıca 3.700’ün üzerinde saldırı, 3.400’ün üzerinde tehdit ve 1.800’ün üzerinde yaralama vakası kaydedildi. Bunların sadece polis tarafından kaydedilen vakalar olduğu düşünüldüğünde durumun vahameti daha iyi anlaşılacaktır.

Kadına yönelik şiddet birçok durumda İsviçre’de de hala büyük bir tabu konusudur ve birçok kadın, fail hakkında şikayette bulunmuyor. Ayrıca şiddet ve biçimleri çok farklı yorumlanıyor. Federal hükümet tarafından yayınlanan istatistiklere ek olarak, bildirilmemiş büyük bir rakam var. Kadına yönelik saldırganlık, öldürme, sürekli hakaretler veya sürekli kontroller, ayrıca bıçakla yaralamalar veya cinsel saldırı biçiminde gerçekleşmektedir. Sokakta, işyerinde, okulda ve diğer yerlerde kadına yönelik şiddet her yıl artmaktadır.

Federal Kadın ve Erkek Eşitliği Ofisi tarafından bildirildiğine göre İsviçre’de her iki haftada bir, bir kadın kocası, partneri, eski partneri, erkek kardeşi veya oğlu tarafından öldürülüyor. Bildirilmeyen vakaların sayısı ise bilinmiyor. Ancak kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri nadiren bildiriliyor ve medyaya pek yansımıyor. Yansıdığı kadarıyla da genellikle bir “aile dramı”, bir “ilişki trajedisi” ve “münferit bir vaka” olarak tanımlanıyor. Uluslararası Af Örgütü adına gerçek-

leştirilen ve Mayıs 2019’da GFS Bern tarafından yayınlanan bir araştırmaya göre, İsviçre’de cinsel şiddetin yayıldığı ileri sürülüyor. 16 yaş ve üstü kadınların yüzde 22’si istenmeyen cinsel eylemlere maruz kaldı. İsviçre’nin toplam nüfusu düşünüldüğünde yaklaşık 800 bin kadının istenmeyen cinsel eylemlerden etkilenmiş olduğu belirtiliyor. Ankete katılan kadınların yüzde 12’si kendi istekleri dışında cinsel ilişki yaşamak zorunda bırakılmış olduklarını belirtiyor. Bu kabaca Zürih şehrinin nüfusuna tekabül ediyor. Aile içi şiddetin ise neredeyse sıradanlaştığı ileri sürülüyor. Suç istatistiklerinin de bunu gösterdiği söyleniyor. 2020’de polis tarafından 20.123 ev içi suç kaydedildi. Aynı yıl İsviçre’de 28 kadın cinayeti işlendi ve 86 kadın cinayeti teşebbüsü gerçekleşti.

2019’da İsviçre’de 679 tecavüz vakası bildirildi. Korku, utanç ve yargıya duyulan güvensizlik, birçok kadın ve genç kızın cinsel saldırıyı şikayet etmesini engelliyor. Kadınların yalnızca %8’i bunları bildiriyor. İsviçre’de her gün tahminen 20 kadın tecavüze uğruyor. Kadın kurumları, “İsviçre hala federal düzeyde kadın cinayetlerinden söz etmeyi reddediyor”, “Ama bir sorunun toplumda bir adı bile yoksa, sorun ele alınmayacak demektir” sözleriyle tepkilerini göstermekte ve sorunun tanımlanmasını istemektedirler.

2021 yılının Ekim ayına kadar 24 kadın erkekler tarafından katledildi. Ekim ayının üç haftası içinde üç kadın cinayete kurban gitti. 30 yaşındaki kadın, Zürih-Altstetten’de kocası tarafından bıçaklanarak öldürüldü. Koca, bir şüpheli olarak kabul ediliyor ve polis tarafından

cinayet davasından önce de biliniyordu. Zürih Cumhuriyet Savcılığı’na göre tutuklanan 46 yaşındaki Türk erkeğe yönelik tehdit suçlamasıyla haziran ayından bu yana devam eden bir dava bulunuyor. Sadece üç gün sonra Glarus’ta başka bir kadın cinayeti meydana geldi. İki gün sonra ise 12 yaşındaki bir kız ve babası Rapperswil-Jona SG’de ölü bulundu. 54 yaşındaki zanlının önce kızını sonra da kendisini öldürdüğü söyleniyor. Bu üç ölüm İsviçre’yi bir hafta içinde sarstı.

İsviçre’de İstanbul Sözleşmesi (Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi) 1 Nisan 2018’de yürürlüğe girdi. İstanbul Sözleşmesi’nin İsviçre’de yeni bir dinamiği tetiklediği iddia ediliyor ve kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadelenin siyasi tartışmaların odağına oturduğu söyleniyor. 2019-2023 yasama planlamasında Federal Konsey, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadeleyi 2030 Cinsiyet Eşitliği Stratejisi’nin merkezi eylem alanlarından biri olarak tanımlamaya karar verdi. Parlamento, yasama planlamasında İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanmasına yönelik ulusal bir eylem planı da uygulayacak. Şiddetle mücadele önlemleri içeren bir yol haritası imzaladı. Sözleşmeyi uygulamak için çok sayıda eylem planı ve önlem de kanton ve ulusal düzeyinde kabul edildi.

Tüm bunlara rağmen, kuruluş raporları, giderek artan toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olaylarına dikkat çekiyor. Bu, yaşamın hemen her alanında cinsel tacizden aile içi şiddete, tecavüz, cinsel sömürü ve kadın cinayetlerine kadar

uzanmaktadır. “Şiddet düzeyine ilişkin resmi bir istatistik yoktur. Devlet ve yargı sistemi, polis gibi kurumlar bizi korumuyor, daha çok bizzat şiddetin bir parçası durumundalar. Medyada ‘aile dramı’ ya da ‘tutkudan cinayet’ yazılarak cinayetlerin arkasındaki sistem karartılıyor ve failerin saikleri önemsizleştiriliyor. Bu değişmeli, kadın cinayetleri net olarak tanımlanmalı” ifadeleri, gerçeğin başka bir yanına işaret ediyor.

Kapitalizmin “vitriini”, demokrasinin “kalesi” olarak bilinen İsviçre’de de kadın hareketi “Beraber zincirleri kırılım”, “Özgürlük için savaşıyoruz”, “Bizim ‘Ücret eşitliği istiyoruz’, ‘Kapitalist ataerkilliği ve tüketimi reddediyoruz’, ‘Biz olmadan her şey durur’, ‘Bizler kendimizi gündelik hayat içinde cinsiyetçiliğe ve ırkçılığa karşı savunuyoruz’, ‘Bizler cinsiyetçi, homofobik ve transfobik şiddete karşı duruyoruz” vb. şiar ve taleplerle giderek güç kazanıyor.

14 Haziran 1991’de birçok temel talep ileri sürerek ülke çapında örgütlenen ve yarım milyon kişinin katıldığı kadın greviden 28 yıl sonra 2. Kadın Grevi de yüzbinlerin katılımıyla İsviçre’nin yakın tarihin en büyük grevi olmuştu. Son yıllarda kadına yönelik şiddet ve cinayetlere karşı olduğu gibi sosyal, ekonomik ve politik talepler ekseninde de anlamlı bir kadın hareketi gelişmektedir.

Kadın cinayetlerine karşı 11 Aralık 2021 Cumartesi günü, saat 14.00’da, İsviçre çapında katılımıyla Zürih’te yapılacak olan merkezi gösteri, ileriye dönük atılacak yeni bir adım olacak.

Mesleki Eğitim Merkezi: Çocuk emeği sömürsünün yasal kılıfı

Geçtiğimiz hafta Meclis Genel Kurulu'ndan geçen vergi paketinde, patronlara teşvik olarak, meslek eğitimi öğrencilerinin ücretinin tamamen devlet tarafından karşılanması şeklinde bir düzenleme olacağı söyleniyordu. Pakette yer almayan düzenlemeyle ilgili açıklama Erdoğan'dan geldi.

AKP şefi, "Mesleki eğitimde 1000 okul 50 Ar-Ge Merkezi'nin Açılış Töreni"nde yaptığı konuşmada, bu düzenlemeye değinmeden önce, yine yalanlara takla attırdı. Pandemi sürecinde eğitimde yaşanan fırsat eşitsizliği ve eğitimin daha da niteliksiz hale getirildiği gerçeği orta yerde duruyorken, Erdoğan bir kez daha eğitimde "olumlu gelişmeler"den dem vurdu.

Sermaye iktidarı, pandemiyle geçen üç sönestr boyunca eğitim alanında imza attığı fiyaskonun ardından, neredeyse hiçbir önlem almadan yüz yüze eğitime geçti. Yüz yüze eğitim başlar başlamaz, özellikle ilk ve ortaöğretimlerde vakalar arttı, birçok okulda sınıflar karantinaya alındı, binlerce sınıfta eğitime ara verildi. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in itiraf niteliğindeki son açıklamasına göre, koronavirüsten kaynaklı olarak 6 Eylül'den 15 Ekim'e kadar 2 bin 225 sınıf kapatıldı. Ancak Erdoğan konuşmasında "5'inci haftasında eğitim faaliyetlerimiz ciddi bir sorunla karşılaşmadan başarıyla devam ediyor" dedi. Demek ki Erdoğan için okulların açılması ile gençlik içinde vaka sayılarının artmış olması, hatta bu 5 haftalık süreçte koronavirüsten kaynaklı genç ölüm oranlarının yüksek seviyelerde seyrediyor olması ciddi bir sorun değil! Ne de olsa o ve temsil ettiği sınıf için çürümüş eğitim sisteminin işliyormuş gibi gözükmeyle devam etmesi yetiyor da artıyor...

AKP şefinin konuşmasının asıl kapsamını ise mesleki eğitim ve sermayedarlara teşvikler konusu oluşturdu. Mesleki eğitimde iki yeni düzenleme gerçekleştireceklerini söyleyen Erdoğan, düzenlemeyi şu sözlerle açıkladı: "Bunlardan birincisi, mesleki eğitim merkezlerine devam eden öğrencilerin 4 yıl boyunca aldıkları ücretlerin işveren üzerindeki yükünü tamamen kaldırmaktır. Bu yükü, devlet olarak üstleniyoruz. Böylece işgücü piyasamızın güçlenmesi için işverenlerimize önemli bir destek sunuyoruz. İkinci

olarak, mesleki eğitim merkezlerimizin son sınıfına kalfa olarak devam eden öğrencilerimizin aldıkları ücretleri iyileştiriyoruz. Artık kalfalar son sene asgari ücretin üçte biri kadar değil; yarısı kadar ücret alacaklar. Her iki hedef ile ilgili olarak Mesleki Eğitim Kanunu'nda gerekli düzenlemeleri kısa sürede yapacağız."

Erdoğan'ın "Bu yükü, devlet olarak üstleniyoruz" dediği devlet desteğinin kaynağını ise sermayedarlara hortumlanan diğer pek çok "teşvik"te olduğu gibi, yine İşsizlik Sigortası Fonu oluşturuyor.

ÇOCUK EMEĞİ SÖMÜRÜSÜNÜN YASAL HALİ

Eğitimin teori ve pratik bütünlüğü kurularak ilerlemesi olumlu bir yöntemken, kapitalizmde "staj" adı altında işleyen bu süreç yalnızca çocuk işçiliğin yasal kılıfı haline gelmiş durumdadır. En az 60 farklı meslek dalında "eğitim" veriliyor meslek liselerinde. Öğrenciler stajlarını envai çeşit yerlerde yapıyorlar. 3-4 kişilik çalışanı olan bir bilgisayar/telefon tamircisi 3 öğrenciyi stajyer olarak yanına alabileceğini bildiriyor. Adliyeler, matbaa alanı, tekstil ya da metal fabrikaları vs. -her sektörde en küçük işletmeden binlerce kişinin çalıştığı fabrikalara kadar stajyerlere her işletmenin kapısı ardına kadar açık tutuluyor. Çünkü stajyer öğrenci demek "nitelikli ucuz işgücü" ve ara eleman demektir. Patronlar için stajyer öğrenci demek, her işe koşturulan, çoğu zaman alan dışı çalıştırılan, angarya işlerin verildiği, getir götür yapan çalışan demektir. Üstelik saat ve performans bakımından normal bir işçiden farksız çalıştırılan stajyerlerin zaten az olan maaşlarının yarısı da devlet tarafından karşılanmaktadır.

Erdoğan'ın bahsettiği Mesleki Eğitim Merkezleri ise, çocuk emeği sömürsünün eğitim adı altında yasal bir kılıfa bü-ründürülmesinden başka bir şey değildir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan Mesleki Eğitim Merkezleri, geleceksizlik ve iş bulma kaygısının had safhaya ulaştığı bu dönemde, işçi ve emekçilerin kendi çocuklarını öncelikli olarak gönderdikleri yerler haline gelmiştir. Mesleki Eğitim Merkezi'nde en az 100 farklı meslek dalı bulunmaktadır. Meslek liselerinden farklı olarak bu merkezlerde neredeyse teorik eğitim hiç verilmemekte, "Eğitimin pratik sürecine daha fazla önem veriyoruz" denilerek, normal liselerde dahi zaten işlemeyen teori ve pratiğin iç içe geçtiği ikili eğitim modeli burada aleni bir şekilde gasp edilmektedir. Bu da gençlerde tek düze bir "gelişim" sağlamaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezi'nde okuyan bir öğrenci, 4 yıl boyunca 4 gün işe, yalnızca 1 gün okula gitmektedir. 4 yıl boyunca çalıştığı işyerinde normal bir işçiden farksız çalışan gençlere maaş olarak ise yalnızca asgari ücretin %30'u reva görülmektedir. 4 yıl boyunca sağlanan sigorta yalnızca sağlık sigortasıdır. Mesleki Eğitim Merkezi'nde "eğitim" gören bir genç 4 yıl içerisinde çıraklık-kalfalık-ustalık aşamalarından geçmek zorundadır. Öğrenci buradan mezun olduğunda lise diploması da almak isterse ayrıca açık liseye yazılması gerekir.

ASIL YÜK ASALAK SERMAYEDARLARDIR

Çıraklık ve kalfalık orta çağdan kalma sömürü statüleridir. Bu kavramlar, "Eti senin kemiği benim" bakış açısı ile çocuk işçiliğin meşrulaştırılmasıdır. Çocuklar,

"Kolunda bir altın bileziği olsun" güzellemeleri ile eğitimin dışına itilmektedir ve bu uygulama esasta işçi-emekçi çocuklarına reva görülmektedir. Bu alandaki çocuklar yalnızca haftalık 8 saat "eğitim" görebilmektedir. Haftanın her günü okula giden bir çocuğun aldığı eğitim bile nitelik açısından tartışmalıyken, Mesleki Eğitim Merkezi'nde sözde eğitim alan bir çocuğun aslında hiç eğitim göremediğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Eğitime "ağacı yaş iken eğmek" anlayışı ile bakanlar çıraklık üzerinden çocuklara istediği insan modelini dayatmaktadır. Zira çıraklık demek, istenilen her işi yapmak, ustanın sözünden çıkmamak, yeri geldiğinde ustandan dayak yemek, uzun saatler çalışıp yalnızca "cep harçlığı" alabilmek demektir. Özetle çıraklık eğitimi, sistemin ve sermayedarların ihtiyaçlarına uygun, sorgulamayan, itaatkar ve kaderci insan yetiştirmek demektir.

Sermayenin istek ve ihtiyaçları için adeta canını dişine takan Erdoğan'ın açıklamaları, sermayedarlara sınırsız teşvik, vergide muafiyet politikalarının ve yeni dönemde çocuk işçiliğinin daha da kalıcı ve yaygın hale getirileceğinin bir göstergesidir.

Ayrıca "devlet olarak yüklenedikleri yük" ile bizlerin bildiği yük aynı değildir. Stajyer öğrenciler sömürücü patronlara yük değil, nitelikli ucuz işgücüdür. Tüm toplum için asıl yük açlığa, sefaletle sürüklenen milyonlarca işçi ve emekçinin kaniyle beslenen asalak sermayedarlardır. Bir avuç asalağın çıkarları ekseninde işleyen bu düzenin ve çocuk sömürüsü anlamına gelen tüm uygulamaların son bulması için mücadeleyi yükseltmek dışında bir seçenek yoktur.

Boğaziçi Üniversitesi'nde direniş hız kesmiyor

Boğaziçi Üniversitesi'nde kayyım rektör atamalarına karşı "özerk ve demokratik üniversite" talebiyle direniş 290'lı günlerinde.

Direnişin 292. günü olan 22 Ekim'de öğrenciler bir kez daha ÖGB ve polis saldırlarına uğradılar.

Güney Kampüs'teki "Kayyımlik" binası önünde çadır kurmak isteyen öğrencilere ve akademisyenler art arda ÖGB tarafından saldırıya uğradı. İlerleyen saatlerde kampüs içerisine polis girdi. Saldırıya rağmen nöbet çadırını kuran üniversiteliler, Güney Meydan'daki bekleyişe geçtiler ve oturma eylemine başladılar. Kayyımlik binası önünde oturma eylemini sürdüren öğrencileri abluka altına alan polis saldırdı. Çok sayıda kişi darp edilerek gözaltına alındı.

"MEŞRU MÜCADELEMİZ SÜRECEK"

Gözaltı sonrası Güney Meydan'da basın açıklaması yapıldı. Direnişin 292. günü boyunca ÖGB ve polis saldırı planının aktarıldığı açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Berke ve Perit kayyum Naci İnci'nin hedef göstermesiyle 17 gündür Metris cezaevinde, pek çok arkadaşımız ise şu an gözaltında. Direnişimizi kırmak, mücadelemizi sönmümlendirmek üzere bizleri hapseden, gözaltına alan hukukunuzu tanımıyoruz. Baskıyla, şiddetle bizi korkutarak sindiremeyeceğinizi, zira taleplerimizin meşru ve itirazlarımızın haklı olduğunu iyi biliyoruz. Mücadelemizi

kriminalize etmeye, bizleri yalnızlaştırma çalışan Kayyum Naci İnci'nin yalanlarının aksine bir avuç terörist değil haklarını bilip bunlar için beraber mücadele eden binlerce öğrenciyiz. Sıra arkadaşlarımızın yanındayız, meşru mücadelemize devam ediyoruz."

Polisin saldırısında gözaltına alınanların sayısı 45 olurken öğrenciler gece saatlerinde serbest bırakıldı. Öğrencilerden ikisi savcılığa çıkarıldıktan sonra ifadeleri alınarak serbest bırakıldı.

SALDIRI PROTESTO EDİLDİ

Direnişin 293. gününde Kuzey Kampüs'te toplanan öğrenciler polis saldırısını protesto etti. Boğaziçi Öğrenci Meclisi adına okunan basın açıklamasında polis saldırısı anlatılarak şu ifadeler yer verildi:

"Sıra arkadaşlarımızı hapseden ve yalnızca kendi iktidarınızı koruyan hukukunuzu tanımıyoruz. Bizler bir grup

azınlık değil haklı itirazlarımızı hep beraber haykırmaktan çekinmeyen ve meşru talepleri için mücadelede ısrarcı olan binlerce öğrenciyiz. Yönetme iddiasında bulunduğu üniversite bileşenlerinin hiçbir tarafından kabul görmeyen, meşruyeti olmayan kayyum Naci İnci'dir. Bizler biliyoruz ki direnişimiz Boğaziçi'nin sınırlarını aşıyor. İradesine sahip çıkarlar yalnızca öğrenciler değil, bizler kayyum düzenini kabul etmeyen herkesle ortak bir mücadele hattında buluşuyoruz."

Açıklamada 10 aydır sürdürülen mücadelenin siyasi iktidarın politik vesayetine kurban etmeyeceklerinin altı çizilerek şunlar ifade edildi:

"Siyasi iktidarın okuldaki gölgesi kayyum her geçen gün kendinde daha sert müdahale etme cüretini buluyor. Ancak okulumuzu, mahallemizi polis ordularıyla işgal edenler, bizleri kendi kampüsümüzde işkenceyle gözaltına alanlar, yalnız muktedirleri koruyan kanunlara

dayanarak arkadaşlarımızı tutsak edenler, haklı mücadelesinde ısrar edenleri defaatle hedef gösterenler bilsinler ki hiçbirimiz omuz omuza mücadelemizde geri adım atmayacağız."

Açıklamada son olarak talepler şu şekilde sıralandı:

"Bir kere daha söylüyoruz, Berke ve Perit'in yanındayız, onların bıraktığı yerdan mücadeleye devam ediyoruz. Şimdi daha gür bir sesle taleplerimizi yineliyoruz:

1-Tutuklu yargılanan ve eğitim hakları engellenen sıra arkadaşlarımız berke, perit ve dün gözaltına alınıp bugün savcılığa çıkarılan arkadaşlarımız derhal serbest bırakılsın,

2-Başta Naci İnci olmak üzere kayyum kadro ve tüm kayyumlar derhal istifa etsin.

3-Hukuksuzca yargılanan tüm arkadaşlarımızın dava sureçleri sonlandırılsın.

4-Üniversite rektörleri, üniversiteletin tüm bileşenlerinin dahil olduğu bir seçim ile belirlensin.

5- Okulumuza açılmaya çalışılan kayyum fakülte kararları geri çekilsin.

6- Usulsüzce kapatılan BÜLGBTİ+ Çalışmaları Kulübü'ne kulüp statüsü geri verilsin.

7- CİTÖK ofisini fiilen durdurmaya yönelik tüm kararlar geri çekilsin.

8- Kampüslerimizi abluka altına alan polis okulu terk etsin.

9- Bir darbe kurumu olan Yüksek Öğretim Kurumu kapatılsın.

10- LGBTİ+ öğrenciler ve tüm LGBTİ+ların temel insan hakları ve anayasal hakları tanınsın.

11- Dersleri iptal edilen tüm hocalarımız görevlerine iade edilsin ve sözleşmeleri derhal yenilensin."

Açıklamanın ardından Kuzey Kampüs'te kayyımlara karşı birleşik mücadelelenin tartışılacağı öğrenci forumu yapıldı.

İTÜ Dayanışması: "Barınma hakkımız engellenemez"

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde öğrencilerin barınma hakkı eylemleri devam ediyor. İTÜ Dayanışması'nın çağrısı ile Arı Kapı önünde eylem yapan öğrenciler "Barınma hakkımız engellenemez" dedi. İÜ Dayanışması, Yıldız Dayanışması, Koç Dayanışması, Boğaziçi Öğrenci Meclisi de eyleme destek verdi.

İÜ Dayanışması adına yapılan konuşmada pek çok üniversite ve yurttan barınma mücadelesi veren öğrenciler selamlandı "Barınma sorununu çözemediği için üniversitelere gelemeyen arkadaşlarımız için de direnmeye devam edeceğiz." denildi.

Koç Üniversitesi Dayanışması adına yapılan konuşmada benzer süreçlerin Koç'ta da yaşandığı belirtilerek şu ifadeler kullanıldı:

"Kampüse çadır açmak istediğimizde, bu devletin bekasına saldırı olarak nitelendirildi. Bizi ÖGB ve sivil polislerle bastırmaya çalıştılar. Biz barınamayan milyonlar ve haklı taleplerimiz için direniş ve dayanışmayı büyüteceğiz."

Boğaziçi Öğrenci Meclisi adına yapılan konuşmada Boğaziçi Üniversitesi'nde eylemlere katıldığı için tutuklanan öğrencilere değinildi ve mücadeleden vazgeçmeyecekleri vurgulandı.

Yıldız Dayanışması adına yapılan konuşmada İTÜ'lü öğrencilerin direnişi selamlandı. Devamında mücadeleden vazgeçilmeyeceği vurgusuyla şöyle denildi:

"Bizi bu süreç içerisinde ne ÖGB terörü ne de başka engellemeler yıldırayabilir. Biz bu ülkenin geleceğiyiz."

Ardından İTÜ Dayanışması adına okunan basın açıklamasında pazartesi gününden bu yana süren barınma mücadelesi ve ÖGB terörü anlatılarak talepler şu şekilde sıralandı:

"1. Son 10 senedir İTÜ'de yeni yurt yapılmamasından dolayı körüklenmiş durumdaki barınma sorununun çözüle-

bilmesi için acilen yeni yurtların yapımına başlanması.

2. Kontenjanların devamlı artmasına rağmen yurt kapasitelerinde hiç artış olmaması sonucu yedek listeleri 2000 kişiye kadar uzanıyor. Bu yüzden yedek listesindeki arkadaşlarımızın mağduriyetinin derhal giderilmesi ve yurt kapasitelerinin artırılması.

3. 2000 tl'ye kadar varan, ve öğrencinin ödeyemeyeceği boyutlara ulaşan yurtlara yapılan zamların geri çekilmesi.

4. Okul içerisinde oluşturulan rant kaplarından elde edilenlerin üzerine bir de yurtlar aracılığıyla öğrencinin sırtından kar elde eden vakıfların üniversiteden kovulması."

Çürümüş çeteleşmiş sermaye devletine karşı mücadeleye!

